

**Buletin lunar
al CNPF – luna
ianuarie, 2020**

2

**Decizii ale Consiliului
de administrație al Comisiei
Naționale a Pieței Financiare**

2

**Reguli noi pentru piața
de creditare nebanară,
votate de Parlament**

3

Aspecte ce țin de oficializarea fluxurilor de remitențe prin intermediul Asociațiilor de Economii și Împrumut (AEI) și de încurajarea incluziunii financiare a beneficiarilor din zona rurală de transferuri din străinătate au fost discutate marți, 25 februarie curent, în cadrul unei mese rotunde desfășurate la Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF).

De notat că activitățile privind dezvoltarea capacităților AEI de a deveni agenți pentru transferurile de remitențe și alte servicii de plată urmează a fi implementate de CNPF în cadrul Acordului de Grant oferit de IFAD și finanțat de UE „Sprijinirea Proiectului de Reziliență Rurală IFAD în Moldova – Dezvoltarea Capacităților de Consolidare a AEI”.

Scopul de bază al proiectului constă în conectarea AEI la sistemul internațional de plată a transferului de numerar și fortificarea capacităților instituționale ale acestora pentru susținerea, adaptarea și implementarea produselor sale de economii și împrumut destinate beneficiarilor de remitențe din zona rurală.

Prezent la eveniment, Valeriu Chițan, președintele CNPF, a menționat că dezvoltarea unei infrastructuri sigure a sectorului de creditare nebanară, din care fac parte și Asociațiile de Economii și Împrumut, constituie un deziderat pentru CNPF. „Trebuie să recunoaștem că această piață dispune de un potențial semnificativ nevalorificat, spre care pot fi direcționate fluxuri investiționale importante. AEI – verigă de intermediere financiară în cadrul pieței non-bancare – pot fi unul dintre mecanismele-cheie de redirectionare a resurselor bănești

CNPF și IFAD își canalizează eforturile pentru a încuraja remitențele către zonele rurale prin intermediul AEI

provenite din remitențe cu ulteriora investire a acestora sub formă de împrumuturi în dezvoltarea afacerilor preponderent agricole din zona rurală”, a afirmat președintele CNPF.

În context, Alina Cebotariov, directorul Departamentului de creditare nebanară din cadrul CNPF, a prezentat activitățile în curs de realizare aferente Acordului cu IFAD, în contextul reglementărilor existente, și criteriile prestabilite de selectare a AEI-“pilot” care vor beneficia de asistență în vederea obținerii calității de agent de plată.

În sensul celor enunțate, dna Cebotariov a ținut să specifice că, comparativ cu băncile, AEI sunt mai avantajate pentru că au o prezență mai mare în teritoriu și sunt mai aproape de cetățenii din zonele rurale, fapt care deschide noi oportunități de accesibilitate la serviciile financiare, inclusiv la produsele de economii și împrumuturile pentru micro-afacerile rurale. “Aria de activitate principală pentru AEI urmează a fi zonele rurale, prioritare

urmând a fi localitățile neacoperite de sectorul bancar”, a adăugat Alina Cebotariov.

La rândul său, Elena Burlacu, manager Serviciu Financiar și Dezvoltare Rurală la UCIP IFAD, a specificat că “acordarea porțiunii de grant pentru dezvoltarea afacerilor din remitențe este un stimul important pentru tinerii antreprenori în lansarea și dezvoltarea unei afaceri acasă, fiind, în același timp, un catalizator pentru incluziunea financiară a migranților și dezvoltarea rurală”.

În continuare, Iana Semionova, consultant Magenta Consulting SRL, a prezentat rezultatele referitoare la “Studiul privind migrația și remitențele în zonele rurale din Moldova”, care au servit o premisă determinantă în vederea definirii coridoarelor de migrație și zonelor de concentrare, precum și evaluării persoanelor emigrante situate atât în zonele de migrație, cât și în zonele de intervenție cu AEI.

Conform datelor CNPF, la 30.09.2019 erau înregistrate 240 de

AEI, dintre care 176 de categoria A, 64 de categoria B și o Asociație Națională Centrală a AEI, care au acordat împrumuturi în mărime de 933,3 mil. lei către circa 40 mii de persoane.

În aceeași perioadă, AEI de categoria B au atras depuneri de economii în sumă de 570 mil. lei de la 7,2 mii de persoane.

De specificat că activitatea AEI este ghidată prin Legea nr. 139/2007, potrivit căreia AEI reprezintă o organizație necomercială cu statut juridic special, constituită benevol de persoane fizice și juridice, asociate pe principii comune, care acceptă de la membrii săi depuneri de economii, le acordă acestora împrumuturi, precum și alte servicii financiare, având ca scop sprijinirea activităților legale ale membrilor săi în vederea îmbunătățirii condițiilor economice și sociale ale acestora prin acordarea serviciilor.

Serviciul de presă al CNPF**Curs valutar
26.02.2020**

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.8588
EUR	1	19.3526
UAH	1	0.7282
RON	1	4.0252
RUB	1	0.2732

CAPITAL Market**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!**Banca Națională
a Moldovei****COMISIA NAȚIONALĂ
a PIEȚEI FINANCIARE****nvăță**
Dă sens banilor**De la economii
la investiții****Ce facem când
avem bani în plus**

Citiți în pag. 5.

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market
în toate oficiile “Poșta Moldovei” din țară
sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agenția “Ediții Periodice” (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică “Capital Market” lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

**Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md**

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA SECUNDARĂ

În luna ianuarie 2020, pe piața secundară au fost efectuate 1899 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 40,25 mil. lei raportate la 0,57 mil. valori mobiliare, volumul acestora înregistrând o creștere cu 16,7 mil. lei sau de 70,92% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (Tabelul nr. 1).

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară în ianuarie 2020, după volumul tranzacțiilor și după numărul acestora, este reflectată în *Diagrama nr. 1* și *Diagrama nr. 2*.

Totodată, în luna ianuarie 2020, pe piața secundară, CNPF a aprobat două prospecte ale ofertelor de preluare benevolă a valorilor mobiliare (Tabelul nr. 2).

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ

În ianuarie 2020, pe piața reglementată au fost efectuate 38 tranzacții în volum de 12,79 mil. lei raportate la 0,03 mil. valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în luna ianuarie 2020, ponderea maximă după volum a revenit tranzacțiilor de vânzare-cumpărare în volum de 12,45 mil. lei sau 97,34% din volumul total al tranzacțiilor pe piața reglementată.

Totodată, tranzacțiile efectuate prin intermediul licitațiilor cu strigare (pachet unic) au constituit 0,34 mil. lei sau 2,66% din volumul total al tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată (*Diagrama nr. 3*).

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN AFARA PIEȚEI REGLEMENTATE SAU MTF

Conform rapoartelor prezentate de către entități, în ianuarie 2020, în afara pieței reglementate sau MTF au fost efectuate 1861 de tranzacții în volum de 27,46 mil. lei raportate la 0,54 mil. unități de valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF, ponderea maximă după volum a revenit tranzacțiilor de vânzare-cumpărare care au constituit 25,08 mil. lei sau 91,33%, respectiv alte tranzacții (moștenire, donație, succesiunea valorilor mobiliare în urma reorganizării persoanei juridice acționar etc.) – 2,38 mil. lei sau 8,67% din volumul total al tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF (*Diagrama nr. 4*).

Comisia Națională a Pieței Financiare:

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77, tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md

Direcția generală dezvoltare instituțională și relații externe: tel. (37 322) 859 430

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 1 • 2020

PIAȚA DE CAPITAL

Diagrama nr. 1 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, ianuarie 2020 (după volumul tranzacțiilor)

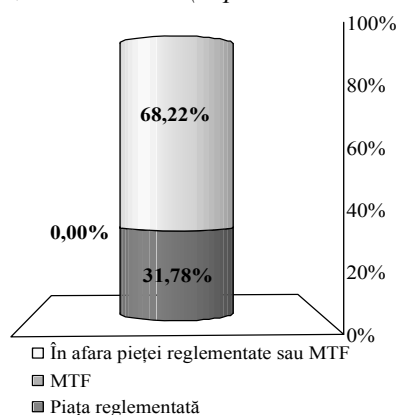

Diagrama nr. 2 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, ianuarie 2020 (după numărul tranzacțiilor)

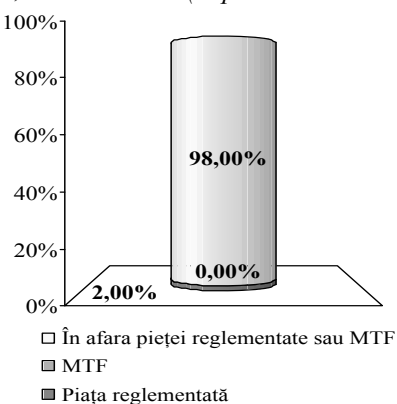
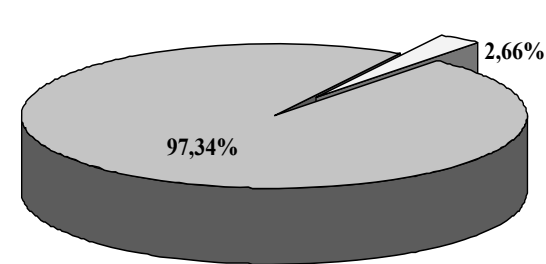
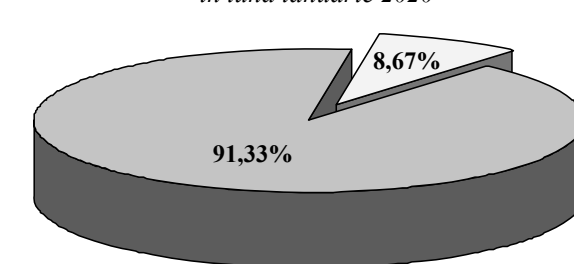

Diagrama nr. 3 Structura tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată în luna ianuarie 2020

Tranzacții de vânzare-cumpărare - 12,45 mil. lei
Tranzacții ca urmare a licitațiilor cu strigare (pachet unic) - 0,34 mil. lei

Diagrama nr. 4 Structura tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF în luna ianuarie 2020

Tranzacții de vânzare-cumpărare - 25,08 mil. lei
Alte tranzacții - 2,38 mil. lei

Tabelul nr. 1 Indicatorii privind volumele tranzacțiilor cu valori mobiliare corporative înregistrate în ianuarie 2019-2020

Ianuarie	Piața reglementată		Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)		Tranzacții în afara pieței reglementate sau MTF		Total piața secundară	
	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei
2019	4	0,19	4	0,20	73	23,16	81	23,55
2020	38	12,79	0	0	1861	27,46	1899	40,25

Tabelul nr. 2 Ofertele de preluare benevolă derulate în luna ianuarie 2020

Hotărârea CNPF	Data publicării în monitorul oficial	Denumirea ofertantului	Date despre valorile mobiliare ce constituie obiectul ofertei			
			Denumirea emitentului	Valoarea nominală lei	Preț propus lei	Nr. de acțiuni ce constituie obiect al ofertei
nr. 2/3 din 20.01.2020	24.01.2020	Pavel Rusu, Georgeta Covaliov-Rusu, Serghei Muntean	UNIVERSUL SA	10,00	10,00	3 275
nr. 2/2 din 20.01.2020	24.01.2020	Valeriu Doibani	TOCUȘOR SA	20,00	25,00	56 392

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 24 februarie 2020, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebancale, mai cu seamă:

I. REGLEMENTARE

• Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, aprobat prin Înscrisura Protocolară nr. 42/1 din data de 16.09.2019, care asigură transpunerea parțială în legislația națională a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1060/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind agențiile de rating de credit. Documentul stabilește clar statutul agențiilor de rating de credit în calitate de participant al pieței financiare nebancale și face trimitere expresă la componenta de înregistrare și supraveghere a agențiilor de rating, exhaustiv cu referire la domeniul pieței de capital. De asemenea, proiectul include concretizări referitor la taxa de înregistrare și supraveghere a agențiilor de rating;

• Modificarea Instrucțiunii cu privire la raportările persoanelor licențiate și autorizate pe piața de capital, aprobată prin Hotărârea CNPF nr. 38/5 din 3 iulie 2015, prin care se urmărește ajustarea cadrului secundar al Legii pieței de capital nr. 171 din 11.07.2012, aferent cerințelor de raportare prevăzute pentru persoanele autorizate sau licențiate pe piața de capital.

II. AUTORIZARE

• Înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance a Agentului de Asigurare „ANDINIC-ASIG” SRL;

• Retragerea licenței BAR „EKKO INSURANCE” SRL pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări, în legătură cu depunerea benevolă a licenței;

• Radierea și excluderea din Registrul de stat al valorilor mobiliare a acțiunilor ordinare nominative emise anterior de 20 de societăți pe acțiuni, urmare a lichidării și radierei acestora din Registrul de stat al persoanelor juridice;

• Înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare privind radierea valorilor mobiliare emise anterior de societățile pe acțiuni:

– „RENOME-PLUS”, în număr de 20000 acțiuni ordinare nominative, în rezultatul reorganizării prin transformare în Societate cu răspundere limitată;

– „VERILARPROIECT”, în număr de 200 acțiuni ordinare nominative, în rezultatul reorganizării prin transformare în Societate cu răspundere limitată;

– „ORMOTEX”, în număr de 56305 acțiuni ordinare nominative, în rezultatul reorganizării prin transformare în Societate cu răspundere limitată;

• Retragerea licenței AEÎ „PĂDUREANCA” pentru desfășurarea activității de asociație de economii și împrumut de categoria A, în legătură cu depunerea benevolă a licenței;

• Acordarea AEÎ „SUSLENI” a licenței de categoria A pentru desfășurarea activității de asociație de economii și împrumut, pe termen nelimitat, în limita s. Susleni, r-nul Orhei;

• Eliberarea companiei fiduciare „BV Fiduciar Invest” SA a acordului prealabil pentru procurarea valorilor mobiliare de stat.

III. SUPRAVEGHERE

• Anularea suspendării operațiunilor bancare la conturile curente și de depozit ale următoarelor Asociații de economii și împrumut: „BANI EXPRES”, „ECONOMCREDIT”, „CREDITE-DREPCĂUȚI” și AEÎ „MĂRINEȘTI”, aplicată prin Ordonanța CNPF nr. 4/15-O din 03.02.2020.

Serviciul de presă al CNPF

Ministerul Finanțelor a obținut la buget 530,37 mil. lei din plasarea VMS

La licitația din 18 februarie, Ministerul Finanțelor a obținut la buget 530,37 mil. lei (30 mil. USD) din plasarea valorilor mobiliare de stat (VMS). Potrivit agenției INFOTAG, aceasta este cu 4 mil. lei mai puțin decât suma obținută la licitația anterioară pentru plasarea VMS.

Emitentul titlurilor de stat a oferit pentru licitație hârtii în valoare de 480 mil. lei, iar cererea de la bănci a constituit 691,9 mil. lei. Cererea pentru VMS, comparativ cu licitația anterioară, a scăzut cu peste 223 mil. lei.

Experții și participanții profesioniști din cadrul pieței de capital consideră că scăderea se datorează micșorării profitabilității obligațiunilor de stat de la 7% la 5,5%.

Ministerul a plasat VMS cu o rentabilitate medie de 4,16%-5,52%. Acest indicator este mai mic decât randamentul la care au fost plasate titlurile la licitația anterioară, când acești indici constituiau 4,17% și, respectiv, 5,62%.

Profitabilitatea valorilor nu acoperă nivelul inflației anuale, a cărei rată în ianuarie a fost de circa 6,85%.

“Pe parcursul anului curent, rata de bază va continua să scadă. Reducerea ulterioară a acesteia nu va mai fi atât de accentuată. Dar, cel mai probabil, aceasta se va produce prin intervenția autorității de reglementare deja în prima jumătate a anului”, a spus interlocutorul agenției.

Potrivit lui, regulatorul va continua să utilizeze indicatorii financiari, cu ajutorul cărora va spori atractivitatea creditării de către bănci a economiei.

Interlocutorii agenției atrag atenția asupra tendinței de scădere a nivelului inflației, de care este responsabilă BNM.

“Acest fapt permite regulatorului să atenueze cu îndrăzneală politica monetară, făcând resursele pieței mai ieftine și mai accesibile pentru mediul de afaceri”, a spus interlocutorul agenției INFOTAG.

Reguli noi pentru piața de creditare nebancaară, votate de Parlament

Parlamentul a votat, în prima lectură, un proiect de lege care are drept scop îmbunătățirea cadrului legal ce reglementează activitatea Organizațiilor de creditare nebancaară (OCN). Este vorba de un set de reglementări care guvernează activitățile pe piața creditelor nebancaare, care va avea, ca finalitate, o finanțare mai responsabilă.

CE PREVEDE PROIECTUL APROBAT CU MAJORITATE DE VOTURI?

„Proiectul de lege prevede amendarea a 14 acte legislative, dar, în esență, ideile principale se reduc la următoarele. Cea mai importantă și, în viziunea noastră, cea mai necesară, este ideea de a limita costurile la creditele oferite atât de organizațiile de creditare nebancaare, cât și de băncile comerciale, care se acordă pe un termen mai mic de doi ani. Este vorba de limitarea acestor costuri la valoarea inițială a creditelor. Cu alte cuvinte, beneficiarii acestor credite vor fi pasibili să plătească creditorilor, pe lângă corpul creditului, o sumă nu mai mare decât valoarea acestuia, a explicat în plenul Legislativului Iurie Filip, vicepreședintele al CNPF, care a prezentat proiectul.

O altă prevedere, care, într-un fel, o completează pe cea precedentă, este că, în cazul acordării creditelor în sumă de până la 50 de mii de lei, se interzice încheierea oricărui alte acte juridice cu același consumator, care, ca efect, măresc obligația pecuniară totală a acestuia până la stingerea obligației scadente de rambursare conform contractului de credit curent și expirarea a cel puțin 10 zile lucrătoare de la această acțiune, dacă debitorul a intrat în incapacitate de plată sau a intrat în întârziere de plată mai bine de 30 de zile, pentru a evita majorarea exponențială a datoriilor clienților și intrarea în supra-îndatorare.

Documentul mai prevede că, în cazul împrumuturilor în valoare de până la 50 de mii de lei, acordate persoanelor fizice, se interzice efectuarea schimbărilor în clauzele contractuale care conduc la mărirea obligației pecuniare inițiale ale debitorului și la o supra-plată continuă. În acest mod se urmărește încurajarea creditării responsabile, inclusiv prin prisma capacității financiare a clientului și a raportului datoriei la veniturile acestuia, menționează un comunicat de la Parlament.

POSSIBILITATEA OCN-URILOR DE A ATRAGE RESURSE FINANCIARE DE LA PUBLICUL LARG, LIMITATĂ

Vicepreședintele CNPF mai menționează că „un alt set de propuneri ține de reglementarea surselor de finanțare a organizațiilor non-bancaare. Și anume, pe lângă capacitatea acestor organizații de a obține resurse financiare de la societățile financiare, cum ar fi bănci, societăți de asigurare sau alte organizații de creditare nebancaară, atât naționale, cât și din afara țării, proiectul de lege propune noțiunea de împrumut subordonat care poate fi acordat organizației de creditare nebancaară de către fondatorii acestei organizații sau de beneficiarii efectivi, cu condiția că acest împrumut subordonat poate fi oferit pe un termen nu mai mic de trei ani și în valoare nu mai mică de 600 mii de lei”. Aceste propuneri urmăresc scopul de a limita posibilitatea acestor instituții de a atrage resurse financiare de

la publicul larg și, astfel, de a presta servicii cvasi-depozitare. „Este un principiu fundamental pe care se bazează toată politica de reglementare a activității acestor organizații”, apreciază Iurie Filip.

RAPORTAREA OBLIGATORIE A INFORMAȚIEI CĂTRE CEL PUȚIN UN BIROU AL ISTORIILOR DE CREDIT

Totodată, prin proiectul dat de lege se propune de a obliga organizațiile de creditare nebancaară, similar cum este în sectorul bancar, să raporteze informația deținută cu privire la creditele acordate către cel puțin un birou al istoriilor de credit, spune vicepreședintele CNPF, Iurie Filip.

Actualmente, în Moldova activează trei birouri ale istoriilor de credit licențiate și pentru a evita necesitatea consumatorilor de informații de a solicita informație de la toate trei birouri, proiectul propune să fie instituită obligativitatea de schimb de informații între aceste birouri, astfel încât potențialul consumator de informații, contactând un singur birou obține informația totală despre potențialul debitor, despre capacitățile sau îndatorarea lui cu împrumuturi și credite.

ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI VA FI SANȚIONATĂ

În final, pentru ca aceste condiții să aibă șansa de a fi implementate, ca organizațiile de creditare nebancaară să fie motivate să respecte această legislație, proiectul de lege propune un amplu capitol de instituire a unor sancțiuni și amenzi pentru încălcarea acestor prevederi, care se aplică în calitate de amenzi contravenționale atât către managementul companiilor, cât și față de societatea însăși. Amenzile vor fi aplicate în cazul neîndeplinirii prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor, inclusiv în cazul unor sesizări din partea autorității responsabile privind nerespectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori în mărime de până la 10 la sută din veniturile din activitatea operațională a organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate/leasingului financiar precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), calculate la finele anului precedent raportat la autoritatea de supraveghere, dar nu mai puțin de 10 mii lei.

Pentru o transparență mai mare a costurilor de creditare, OCN-urile vor fi obligate să publice pe paginile lor web oficiale regulamentele interne și vor asigura existența unui instrument destinat rezolvării ecuațiilor în vederea determinării costului

total al creditului nebancaar/leasingului financiar.

O schimbare importantă ține de creșterea capitalului social minim al OCN-urilor de la 300 mii de lei la 1 milion de lei, această prevedere urmând să intre în vigoare la 1 ianuarie 2021.

„Are capacitatea CNPF să pună în aplicare acest proiect de lege?”, este una din cele câteva întrebări adresate raportorului.

„Legea cu privire la funcționarea organizațiilor de creditare nebancaară a intrat în vigoare în octombrie 2018. Anume din acest moment CNPF a intrat în capacitatea nu doar de a monitoriza activitatea acestor organizații, cum a fost anterior, dar și de reglementare și supraveghere. În perioada respectivă am reușit să formăm Registrul organizațiilor de creditare nebancaară autorizate, care la moment include 166 organizații de creditare nebancaară. Pe lângă organizațiile de microfinanțare s-au adăugat și companiile de leasing. Totodată, am stabilit toți beneficiarii efectivi ai acestor organizații de creditare nebancaară, care dețin cel puțin 1% din capitalul social sau drepturile de vot ale organizației de creditare nebancaară. Astfel că acum avem un tablou, după noi absolut complet, cu privire la acest gen de activitate pe piața financiară a țării. La moment, CNPF dispune de suficientă capacitate, și cantitativ, și calitativ pentru a supraveghea acest sector”, a fost răspunsul lui Iurie Filip.

AVIZUL COMISIEI ECONOMIE: CELE MAI IMPORTANTE MODIFICĂRI ÎN DE FORTIFICAREA STABILITĂȚII SECTORULUI

„Cele mai importante modificări țin de fortificarea stabilității sectorului, promovarea protecției consumatorului și practicilor de creditare responsabilă și de atenuarea riscurilor de îndatorare a persoanelor fizice”, se arată în avizul Comisiei economie, buget și finanțe.

Comisia a mai menționat că „de asemenea, au fost majorate cerințele față de capitalul social minim al organizațiilor de creditare nebancaară și sumele amenzilor pentru încălcarea legislației privind activitatea organizațiilor de creditare nebancaară”.

Proiectul urmează să fie examinat și adoptat în lectură finală de către Parlament. Cel mai probabil în perioada imediat următoare.

Vlad BERCU

Ministrul Finanțelor a discutat cu investitorii străini propunerile de politică bugetar-fiscală pentru anul 2021

Propunerile de politică fiscală pentru anul 2021 au constituit subiectul discuțiilor la întvederea viceprim-ministrului, ministrului Finanțelor, Serghei Pușcuța, cu reprezentanții Asociației Investitorilor Străini din Moldova.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la site-ul ministerului, el a dat asigurări că obiectivul Ministerului Finanțelor este dezvoltarea economiei naționale, susținerea mediului de afaceri, precum și respectarea calendarului bugetar, astfel încât politica fiscală pentru anul viitor să fie votată până la vacanța de vară a Parlamentului Republicii Moldova.

„Votarea politicii fiscale în termenul stabilit ar oferi o perioadă de 5-6 luni, timp în care agenții economici și-ar putea pregăti planurile de afaceri, ar putea efectua ajustări în sistemele de raportare și evidență”, a spus Pușcuța.

Potrivit secretarului de stat al ministerului, Dorel Noroc, prioritățile politicii fiscale pentru anul 2021 sunt „simplificarea administrării fiscale, asigurarea unui sistem echitabil de achitare a impozitelor, reducerea costurilor de raportare și achitare a impozitelor și taxelor, standardizarea regimurilor fiscale, precum și asigurarea previzibilității în aplicarea impozitelor și taxelor”.

Potrivit comunicatului, membrii Asociației au mulțumit Ministerului Finanțelor pentru invitație la discuție și deschiderea manifestată față de mediul de afaceri în procesul de elaborare a politicii fiscale pentru anul viitor. De asemenea, ei au apreciat anumite propuneri preliminare de politică fiscală prezentate de Ministerul Finanțelor, precum și au înaintat altele noi, care urmează a fi examinate.

Consiliul Concurenței va analiza operațiunea de concentrare economică în urma preluării companiei “Microinvest” de către “Banca Transilvania”

Consiliul Concurenței analizează operațiunea de concentrare economică ce se referă la preluarea de către “Banca Transilvania” SA a controlului unic sub formă de achiziționare a 100% din capitalul social al “Microinvest” SRL.

Consiliul Concurenței este interesat în obținerea observațiilor și punctelor de vedere de la agenții economici terți referitor la modul în care concentrarea economică notificată afectează sau poate afecta concurența de pe piața respectivă.

Guvernatorul BNM: Banca Națională are o abordare individuală față de fiecare bancă în problema plății dividendelor către acționari

Banca Națională a Moldovei (BNM) are o abordare individuală față de fiecare bancă în problema plății dividendelor către acționari, a declarat guvernatorul acesteia, Octavian Armașu.

Solicitat de corespondentul agenției INFOTAG, el a spus că BNM nu are o interdicție generală pentru plata dividendelor de către bănci.

„Fiecare bancă cunoaște cerințele BNM referitoare la capital sau, spre exemplu, la lichiditate. Iar atunci când băncile ne solicită permisiunea de a plăti dividende, noi, cei de la BNM, analizăm acești indicatori, facem teste speciale de stres pentru a înțelege mai bine ce ar putea comporta plata uneia sau altei mărimi a dividendelor. Și numai în baza calculului făcute individual pentru fiecare bancă, se ia o decizie cu privire la modul în care băncile ar trebui să procedeze cu dividendele”, a spus Armașu.

Potrivit lui, se mai întâmplă că, potrivit rezultatelor testelor de stres, BNM poate recomanda unei sau altei bănci să se abțină de la plata dividendelor către acționari.

Conform rezultatelor anului 2019, toate cele 11 bănci din Moldova au înregistrat un rezultat financiar pozitiv, obținând un profit net de 2,3 mld. lei, ceea ce este cu 55,5% mai mult decât rezultatul anului 2018. Mai mult de jumătate din profitul pe sistem (61,2%) a fost generat de două bănci: Moldova Agroindbank (31,2%) și Moldindconbank (30%).

În 2019, rentabilitatea activelor (ROA) pe sistem a crescut cu 0,6 puncte procentuale față de 2018, însumând 2,5%. Rentabilitatea capitalului propriu (ROE) a crescut cu 3 p.p., atingând un nivel de 14,6%.

Pe ogorul legii despre subvenționare va fi mereu loc suficient pentru îmbunătățiri

O intervenție de dată recentă în principiile și procedurile de subvenționare a agriculturii a vizat modificarea Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural. Autorii modificărilor au venit la o primă etapă cu un studiu de impact care atrage atenția asupra unor imperfecțiuni care afectează în cele din urmă starea de lucruri în agricultură și care poate marca la modul direct perspectivele acestui domeniu.

Intervențiile la care ținem să ne referim sunt primordiale în contextul importanței pe care o are agricultura în întreaga încrengătură a economiei naționale. Este vorba despre ramura cu cele mai multe domenii conexe acesteia, care cuprinde domeniul economic, relațiile sociale și culturale, ce conduc la definirea modului de viață în mediul rural și nivelul de trai al populației. Numărul mare al populației din spațiul rural, raportat la capacitatea și oportunitatea de a-și asigura venituri decente, a generat un nivel foarte mare de migrație, în special peste hotarele țării. Amploarea acestui fenomen este atât de variată, încât a devenit cea mai importantă problemă a țării, care se răsfrânge asupra tuturor indicatorilor economici și sociali.

Moldova este o țară profund dependentă de agricultură și dezvoltarea rurală și în ultimii 5 ani contribuția agriculturii la formarea Produsului Intern Brut variază între 11–12%. Produsele agricole și agroalimentare asigură în medie 45 la sută din exportul produselor autohtone.

Modificările legii, susțin autorii, trebuie să genereze o creștere evidentă a cifrelor, fie, cel puțin, să evite reducerea lor.

Despre ce modificări este vorba?

Înainte de toate se solicită creșterea plafonului de vârstă pentru tinerii fermieri de la 35 la 40 ani ce se încadrează în programul de acordare a subvențiilor în avans pentru a oferi unui număr mai mare de tineri, ce se lansează pentru prima dată în afaceri agricole, opțiunea de sprijin fi-

nanciar acordat de stat. Modificarea are la bază provocările demografice prin care trece Republica Moldova și abordarea viitorului său socio-economic, situație în care e necesar să se mizeze dezvoltarea și încadrarea tinerilor într-un proces activ de inițiere a afacerilor în agricultură și în dezvoltare rurală. În prezent, tinerii reprezintă un sfert din populația țării, constituind o componentă strategică a dezvoltării durabile, oferta pentru forța de muncă, crearea familiilor și a continuității umane. În procesul de subvenționare în agricultură și mediul rural se atestă un număr mic de tineri implicați în agricultură.

Potrivit prevederilor legislației în vigoare, în vederea încurajării și atragerii tinerilor și femeilor din mediul rural în agricultură, statul acordă subvenții în cuantumuri majorate, în condiții generale, cu cel puțin 15 la sută din valoarea investiției eligibile.

Într-o eventuală comparație cu țările vecine și unele țări din regiune, Moldova rămâne în urmă, având cea mai mică rată de ocupare în rândul tinerilor (18,1% pentru cei de 15-24 ani și 42,4% – cei de 25-29 ani). În același timp, tinerii din Moldova înregistrează cea mai înaltă rată de inactivitate (peste 66% potrivit datelor internaționale) în raport cu țările comparate, depășind mai mult de două ori media țărilor din comunitatea europeană.

Fără o intervenție în direcția elaborării și aprobării unei hotărâri, situația va degenera și va conduce la micșorarea numărului de tineri și femei care desfășoară activitate an-

trepreneurială în sectorul agricol și în sectorul non-agricol în localitățile rurale și va spori numărul populației emigrante în afara țării sau din localitățile rurale spre cele urbane.

În rezultatul efectuării unei analize din momentul implementării Legii nr. 276/2016 (2017–2019), se atestă o diminuare a numărului de tineri fermieri beneficiari de subvenții. Spre exemplu, în anul 2017 au primit sprijin financiar 197 producători agricoli tineri, în 2018 – 147, iar în 2019 cifra s-a micșorat până la 90 persoane tinere. Dacă ne referim la subvenționarea în avans a tinerilor fermieri, aici se observă la fel o micșorare a numărului de beneficiari. În anul 2018, în cadrul unui apel, din totalul de 27 dosare selectate și autorizate spre plată 18 afaceri sau 66,7% revin femeilor fermieri, iar 33,3% sau 9 afaceri aparțin tinerilor fermieri. În anul 2019, în cadrul a trei apeluri, din

63 producători agricoli debutanți au beneficiat de subvenții 37 femei fermieri și 26 tineri fermieri.

O altă modificare vizează articolul 20 al Legii și prevede ca un singur beneficiar, într-un an de subvenționare, să poată accesa subvenții la mai multe submăsuri în cadrul aceleiași măsuri de sprijin. Pentru o mai ușoară înțelegere se exemplifică cu înființarea unei ferme zootehnice de producere a laptelui de vacă, proiect care prevede lucrări de construcție, de reconstrucție, dotare tehnologică a încăperilor. Ei bine, toate acestea se regăsesc în Submăsura 1.4. Stimularea investițiilor pentru utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice. Atâta doar că ferma devine fermă doar dacă este populată cu animale (1.5. Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora). Pentru o mai mare eficiență a

investițiilor, e logic ca ambele submăsuri să fie admise concomitent.

Se cere modificat și articolul care face referință la înlesnirile acordate unor categorii de producători agricoli. Potrivit noului conținut, cuantumul sprijinului financiar se va majora cu cel puțin 20 la sută, iar procedura de acordare a înlesnirilor și categoriile de beneficiari vor fi aprobate prin hotărâre de guvern.

Acestea și alte schimbări nu pun nici pentru o clipă la îndoială previzibilitatea pe care o oferă legea suportului agricol oferit de stat. Pe de altă parte, timpul care a trecut de la adoptarea documentului demonstrează că pe ogorul aceleiași legi există suficient loc pentru modificări. Modificări pe care le cere timpul și pe care ni le dorim pentru a fi tot mai aproape și mai aproape de performanță.

Constantin OLTEANU

Piața bancară este dominată de patru jucători mari. Este vorba de Moldova Agroindbank, Mobiasbank, Moldindconbank și Victoriabank. Băncile concentrează 80% din active și 87% din totalul profitului înregistrat de sistemul bancar în anul 2019. Celelalte șapte instituții financiare împart 20% din totalul pieței.

Cei patru mari jucători ai pieței se disting prin varietatea de produse și servicii financiare oferite persoanelor fizice și juridice. Este vorba despre oferirea de credite și tranzacții financiare. Jucătorii și-au consolidat pozițiile de piață în urma impulsivității creditării imobiliare (implicarea în programul Prima Casă), dar și a creditelor de consum. Acestea au ajuns să acorde împrumuturi de până la 100 000 de lei fără gaj.

JUMĂTATE DIN ACTIVELE LICHIDE, PLASATE ÎN VMS

“Activele lichide în continuare domină bilanțul băncilor, puțin peste jumătate fiind reprezentate de numerar, valori mobiliare de stat (VMS) sau plasamente în instrumente monetare ale băncii centrale. În același timp, deși în creștere, stocul de credite nu depășește ponderea de 45% din totalul activelor bancare ceea ce denotă în continuare lacune structurale în activitatea de intermediere bancară”, potrivit Expert Grup.

Băncile comerciale rămân a fi solid capitalizate, cu active de bună calitate și suficiente lichidități ce pot susține activitatea de creditare. Urmare a implementării politicii macro-prudențiale și introducerii unor cerințe suplimentare de capital conform Basel III, băncile dețin un volum suficient de fonduri proprii. La nivel agregat, rata fondurilor proprii totale se situează în jurul valorii de 25% în condițiile în care limita stabilită este de 10% la care se mai adaugă amortizoare de capital. În funcție de bancă acest indicator oscilează în intervalul 19-51%, cu valori ridicate pentru băncile mici și mai scăzute pentru cele mari. Lichiditatea

Patru instituții financiare domină piața bancară din Republica Moldova

pe termen scurt rămâne la un nivel ridicat ceea ce confirmă, de altfel, problemele pe partea de creditare. Aproximativ 51% din active sunt reprezentate de active lichide (VMS, rezerve obligatorii, certificate ale BNM) în timp ce creditele reprezintă doar 45%. De cealaltă parte, lichiditatea pe termen lung tinde să se amelioreze până la valoarea de 0,72 din 1, dar rămâne la un nivel scăzut pentru mai multe bănci pe fondul extinderii portofoliului de credite imobiliare care au un termen de maturitate ridicat.

Prin urmare, în pofida unui nivel înalt de lichiditate, există o problemă în ceea ce privește calitatea acestora și capacitatea de a susține activitatea de creditare. Practic, excesul de lichiditate din sectorul bancar este pe termen foarte scurt și nu poate susține în

mod activ creditarea proiectelor investiționale ale companiilor, respectiv credite cu termen de cel puțin 5 ani. În lipsa unor scheme de pensii private sau fonduri de investiții, puținele lichidități pe termen lung existente în circuitul financiar sunt canalizate în programul “Prima Casă” în timp ce restul resurselor financiare pot susține în esență doar activitatea curentă a companiilor, creditarea de consum sau VMS pe termen scurt. Calitatea activelor continuă să se amelioreze pe fondul creșterii volumului de credite noi acordate, în special de către cei mai responsabili plătitori care sunt persoanele fizice. Rata creditelor neperformante s-a diminuat cu 4 p.p. față de anul precedent până la nivelul de 8,5% în trimestru patru din 2019 cu oscilații între 4,6 și 18% în funcție de bancă. Totodată, la nivel

de sectoare, cel mai problematic continuă a fi domeniul construcțiilor, în timp ce portofoliul aferent sectorului de servicii s-a ameliorat semnificativ.

SECTORUL CORPORATE, ÎNGLODAT ÎN GARANȚII ȘI RANDAMENTE ÎNSUFICIENTE

Potrivit economiștilor de la Expert Grup, constrângerile vizavi de creditarea firmelor, creșterea venitului disponibil al gospodăriilor casnice și stabilitatea ratelor de dobândă au determinat o extindere a portofoliului de credite de consum cu circa 30% față de sfârșitul anului trecut sau dublu în comparație cu acum trei ani. Pe lângă aceasta, populația continuă să beneficieze de programul “Prima Casă” implementat prin intermediul băncilor comerciale, care în 2019 a înregistrat un număr de peste 2700 contracte noi. Drept rezultat, în anul 2019 creditarea persoanelor fizice a înregistrat o rată medie de creștere de circa 40% față de anul precedent, ajungând la o pondere de 34% din totalul creditelor bancare. Chiar dacă e îmbucurător faptul că sectorul bancar devine accesibil și pentru populație, totuși această tendință denotă în continuare blocajul în finanțarea persoanelor juridice și implicit a economiei reale. Creditul către persoanele juridice a crescut nesemnificativ în anul 2019 (+3% față de anul precedent) cu perspective modeste de creștere și în continuare. Reforma fiscală de la sfârșitul anului trecut încă nu a dezmoțit pe deplin apetitul pentru investiții. Mai mult ca atât, problemele persistă, atât pe partea de cerere, cât și de ofertă. Chiar dacă cerere există, aceasta nu este suficient de solidă pentru a accede la creditul bancar, dificultăți fiind în prezentarea

De la economii la investiții

Ce facem când avem bani în plus

➤ Procesul de economisire/investire

Economii – conform definiției clasice economiile reprezintă suma de bani rămasă după ce toate cheltuielile de consum personal sânt sustrate din venitul acumulat într-o perioadă de timp stabilită. Acești bani putem păstra acasă sau în portofel, dar cel mai prudent este să le păstrăm la o bancă. Cea mai simplă și accesibilă formă de a păstra economiile la o bancă comercială este în conturi curente sau depozite. Atunci când acumulați rezerve de bani substanțiale, economiile pot fi utilizate pentru investiții. Piața financiară națională este limitată în număr de instrumente de economisire sau investire disponibile, dar totuși în perspectiva trebuie să cunoaștem aspectele și riscurile aferente.

➤ Depozitele bancare

Principala formă de economisire disponibilă în țara noastră este depozitul bancar. Acest produs financiar constă în depunerea la bancă a unei sume de bani, pe o perioadă definită, pentru care banca plătește o dobândă. Bani depuși la bancă sunt plasați într-un cont iar deținătorul are dreptul să-i recupereze conform condițiilor din contract.

Pentru unele categorii de persoane banii păstrați la bancă pot reprezenta economii stringente pentru viața de zi cu zi, cum ar fi salariul, pensia, ajutorul de șomaj sau indemnizația persoanelor vulnerabile. Statul asigură depozitele plasate în băncile din Republica Moldova prin intermediul Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar (FGDSB). Acesta garantează rambursarea în caz de faliment a băncii atât a depozitelor în lei cât și a celor în valută străină. Totuși, atenție - nu toată suma este rambursată. Indiferent de numărul depozitelor și mărimea lor, plafonul de garantare stabilit la moment este de 50 mii de lei.

➤ Depunerile de economii

O altă formă de economisire existentă pe piața financiară autohtonă sunt depunerile de economii la Asociațiile de Economii și Împrumut. De regulă, aceste instituții financiare sunt prezente în zonele rurale și au drept scop facilitarea accesului la finanțare pentru membrii asociației. Totodată, înainte de a putea face careva depuneri sau a obține împrumuturi trebuie să devii parte a asociației și să achiți cota de membru. Un aspect important este faptul că la moment, spre deosebire de depozitele bancare, depunerile de economii nu sunt încă garantate. Astfel orice persoană care depune o sumă de bani la o Asociație își asumă integral riscul.

➤ Investițiile financiare

Termenul de „investiție financiară” se referă la orice cheltuială efectuată pentru achiziționarea unor active financiare cu scopul de a obține un profit. Cele mai frecvente active financiare apar sub forma de acțiuni, obligațiuni, pensii facultative, asigurări de viață sau alte instrumente. Piața financiară națională dispune de o paletă limitată de active financiare ce pot fi achiziționate de către persoanele fizice în scop investițional. La modul teoretic sunt disponibile doar valorile mobiliare de stat emise de Ministerul Finanțelor în scopul finanțării datoriei publice, acțiunile unor companii care sunt admise spre tranzacționare la bursa de valori și unele planuri de pensii facultative sau asigurări de viață.

Ratele de dobândă înregistrează o ușoară creștere pe segmentul creditelor imobiliare accesate prin intermediul programului „Prima Casă”, respectiv, acestea pot fi stabilite de către bănci la un maxim de 8% începând cu ianuarie 2020, ceea ce reprezintă rata de referință pentru depozitele noi atrase în monedă națională cu termenul de la 6 la 12 luni (care la moment este de 5,8%), plus o marjă maximă din partea băncilor de 2%. În cele din urmă, ratele la VMS tind să se reducă odată cu relaxarea politicii monetare și scăderea randamentului obținut la instrumentele de politică monetară utilizate pentru sterilizarea excesului de lichiditate.

ÎMPRUMUTURILE DE CONSUM STAGNEAZĂ AVANSUL INVESTIȚIONAL AL BUSINESSULUI

Creșterea creditului de consum și implicit a cererii agregate, pentru moment, nu generează acel necesar investițional care ar spori și creditarea agenților economici. Practic, creșterea consumului se realizează în baza unor bunuri de import, în timp ce firmele autohtone rămân

mai degrabă reticente vizavi de demararea unor proiecte investiționale. Mai mult decât atât, chiar și investițiile care s-au făcut în 2019 au fost rezultatul reformei fiscale, utilizării mijloacelor proprii ale firmelor și finanțării din străinătate în detrimentul resurselor bancare interne. În acest context, perspectivele creșterii creditării persoanelor juridice rămân modeste, de doar circa 5% pentru anul 2020. În procesul de intermediere persistă problemele atât pe partea de cerere, cât și de ofertă de finanțare pentru persoane juridice.

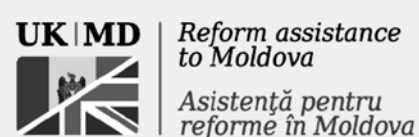
Astfel, cererea nu este suficient de calitativă pentru a corespunde exigențelor bancare, mai ales în ceea ce privește gajul sau rentabilitatea stabilă a afacerilor. Pe partea de ofertă, calitatea acesteia este redusă de prima de risc mare ținând cont de perioadele lungi de timp necesare executării gajului și încasării prejudiciului și lichidităților insuficiente pe termen lung care ar putea susține creditul investițional. La acestea se mai adaugă și perspectivele politice pentru 2020 care, de asemenea, este un an electoral.

Victor URSU

Elemente ale procesului de economisire/investire,

asigură-te că le înțelegi pe toate:

- Bancă comercială
- Depozit bancar
- FGDSB
- Plafon de garantare
- Asociații de economii și împrumut
- Depuneri de economii
- Valori mobiliare de stat
- Pensii private
- Asigurări de viață

unor garanții viabile, în asigurarea unui randament suficient de stabil și interesul scăzut în demararea unor proiecte investiționale. Pe partea de ofertă, calitatea acesteia este redusă de prima de risc mare ținând cont de perioadele lungi de timp necesare executării gajului și încasării prejudiciului, precum și lichiditatea insuficientă pe termen lung care să susțină proiectele investiționale ale firmelor.

Surplusul de lichiditate din sectorul bancar a menținut stabilă oferta de resurse creditare, inclusiv în ceea ce privește costul acestora. Totodată, recenta relaxare a politicii monetare prin micșorarea ratei de bază până la 5,5% ar putea determina o ușoară reducere a dobânzilor în 2020. Ratele la creditele noi acordate în monedă națională continuă să fluctueze în jurul nivelului de 8%, asigurând o marjă de circa 3 p.p față de depozite. Totuși este vorba de dobânzile nominale la credite, iar odată cu adăugarea tuturor comisioanelor, acestea ajung la un nivel efectiv de circa 10-12% în cazul persoanelor juridice și de minim 14-16% în cazul creditelor de consum.

Pentru prima dată în ultimii 11 ani, prețurile la apartamente în Chișinău au demonstrat o dinamică pozitivă de creștere

Pentru prima dată în ultimii 11 ani, prețurile la apartamente în Chișinău au demonstrat o dinamică pozitivă de creștere, de 5-7%.

Solicitat de agenția INFOTAG, directorul general al agenției imobiliare "NIKA-Imobil", Petru Oleinic, a menționat că, în prima jumătate a anului 2019, prețurile pe piață au fost stabile.

“În decurs de trei ani, din 2016 până în prima jumătate a anului 2019, costul unui metru pătrat de locuință a rămas neschimbat, în medie de 510 euro”, a spus el.

Potrivit lui, în a doua jumătate a anului 2019, perioada de trei ani a prețurilor stabile s-a încheiat, iar costul locuinței a început încet să crească.

“Prețurile la locuințe în lei moldovenești au crescut mai puțin, în medie cu 5-6%, din cauza aprecierii monedei naționale față de euro și constituie aproximativ 10,6 mii lei per metru pătrat”, a spus directorul agenției.

El a remarcat că, începând cu 2007, prețurile la bunurile imobiliare în Moldova sunt exprimate în euro, iar anterior au fost în dolari americani.

Analizând costul locuințelor, directorul agenției "NIKA-Imobil" a menționat că, din valorile maxime ale anului 2008, prețurile în euro în 11 ani au scăzut cu 40%, iar în lei – cu 30%.

“Cea mai importantă modificare a prețului – o scădere de 2,3 ori – a avut loc în dolari americani, de la 1,4 mii USD în 2008 la 600 USD per metru pătrat în 2018, din cauza modificării raportului perechii euro-dolar”, a spus el.

Transferurile bănești în Moldova au crescut ne semnificativ

În ianuarie, volumul transferurilor bănești nete din străinătate în Moldova, prin intermediul băncilor în favoarea persoanelor fizice, a constituit 86,57 mlrd. USD, fiind cu 0,8% mai mult comparativ cu anul precedent.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la datele Băncii Naționale a Moldovei, prin sistemele de remitere a banilor au fost transferate 71,32 mil. USD. În structura valutară domină transferurile în euro, a căror pondere a crescut de la 52,5% la 59,1%, în timp ce ponderea transferurilor în dolari americani a scăzut de la 43,4% la 37,8%, iar cea a transferurilor în ruble rusești – de la 4,1% la 3,1%.

Conform provenienței geografice, 47,3% (+4,5 p.p.) din transferuri au fost expediate din țările Uniunii Europene, iar 17,7% (-3,3 p.p.) – din țările CSI.

În distribuția pe state a provenienței transferurilor în favoarea persoanelor fizice, pe primul loc s-a clasat Israel cu o pondere de 23% (19,9 mil. USD), plasând pe locul doi Rusia cu 16,7 mil. USD (16,7%). În continuare urmează transferurile din Italia – 11,68 mil. USD (13,5%), Germania – 6,45 mil. USD (7,5%), SUA – 5,99 mil. USD (6,9%), Marea Britanie – 5,57 mil. USD (6,4%).

BNM menționează că transferurile de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor nu constau doar din remiterile cetățenilor R. Moldova care lucrează peste hotare, ci includ și astfel de transferuri unilaterale precum pensii, indemnizații, moșteniri, cadouri, donații și altele.

INFOTAG precizează: În anul 2019, volumul transferurilor bănești nete din străinătate în Moldova prin intermediul băncilor în favoarea persoanelor fizice a constituit 1,223 mlrd. USD, fiind cu 3,5% mai puțin decât în anul precedent.

Maximul istoric al transferurilor bănești a fost înregistrat în anul 2008, când cetățenii RM au transferat în țară 1,66 mlrd. USD.

Piața ForEx – Investiție, Asigurare sau Cazinou?

Piața valutară („foreign exchange market” sau „ForEx”) a apărut cu mii de ani în urmă, dar a început să se dezvolte rapid odată cu apariția și evoluția comerțului internațional și a mijloacelor de telecomunicații (telegraf, telefon, internet).

Participanții organici ai acestei piețe reprezintă întreprinzătorii, care efectuează schimb de marfă-bani cu țările care folosesc altă valută, așa-numiții importatori și exportatori. Această piață este indispensabilă pentru participanții sus-menționați pentru că fluxul de cheltuieli și venituri are loc în diferite valute. În lumea modernă, unde nivelul concurenței este foarte înalt, limitele unui profit curat, în unele sectoare, de obicei nu depășesc 3-5% din cifra de afaceri. Asta înseamnă că, în caz de schimbare minoră în cursul valutar, afacerea, care în alte condiții este profitabilă, riscă să falimenteze, dacă aceasta nu are posibilitatea de a-și proteja economiile („hedging”). Lipsa unui astfel de instrument ar duce cu siguranță la scăderea eficacității economiei mondiale.

Deoarece cererea și oferta pentru o valută sau alta, din partea importatorilor și exportatorilor, poate să difere în timp, pe piață există așa-numiții agenți sau intermediari („ForEx dealers”). De obicei, aceștia sunt băncile sau oficiile de brokeraj, care liniștesc fluctuațiile periodice ale pieței provocate de o suprasolicitare de valută.

Dat fiind faptul că acest gen de activitate este urmat de riscuri, agenții sus-menționați sunt gata să o îndeplinească exclusiv pentru o remunerație. Astfel, clientul care se adresează agenților pentru anumite servicii, în cunoștință de cauză, se află într-o poziție puțin avantajoasă. Această „poziție puțin avantajoasă” reprezintă o sumă de bani pe care clientul o plătește pentru serviciul de transfer al riscului valutar de la client la agent. Un transfer identic al riscurilor are loc, spre exemplu, în domeniul asigurărilor. Încheind un contract de asigurare a proprietății, spre exemplu, clientul se află în acea „poziție puțin avantajoasă” față de compania de asigurări, deoarece achită prima de asigurare care, în medie, acoperă nu doar plățile cazului asigurat, dar și cheltuielile companiei de asigurare (salarizarea angajaților, chiria oficiului etc.) și profitul ei. În acest caz, ca și în situația privind serviciile agentului valutar, clientul plătește companiei de asigurări pentru că ea își ia povara riscurilor pe care până acum a dus-o clientul.

În businessul asigurărilor și cel al schimbului valutar, metoda de colectare a plății pentru servicii puțin diferă. Dacă în asigurări achitarea

se efectuează prin colectarea primei de asigurare într-o mărime absolută (de exemplu, plata lunară de 1.000 de lei), atunci în cazul schimbului valutar, achitarea ia forma diferenței de curs la vânzare-cumpărare („bid-ask spread”), deci în realitate clientul întotdeauna cumpără valuta la un preț puțin mai ridicat, dar vinde un pic mai ieftin decât prețul pe piață. Această diferență în modul de colectare apare din cauza că, spre deosebire de asigurări, unde identitatea clientului este bine cunoscută asigurătorului, iar asigurătorul îi este bine cunoscut clientului, în cazul schimbului valutar clientul și agentul se află într-un proces permanent de redistribuire a riscului valutar, deci participanții întotdeauna se schimbă. În schimbul valutar, achitarea serviciilor este determinată în mărime relativă și de obicei se află în limitele a 0,005-0,030% din sumă. Astfel, de exemplu, asigurarea unui risc valutar în mărime de 1.000.000 de lei poate fi efectuată achitând o sumă mai mare cu 50-300 de lei decât prețul pe piață.

Deoarece piața valutară nu dispune de conturi corespondente între vânzător și cumpărătorul final, dar și din cauza că această piață dispune de o lichiditate enormă, este foarte ușor să devii participant pe această piață. Atât cumpărătorul, cât și vânzătorul nu fac schimb de valută între ei, se achită doar diferența de curs. Întrucât viteza de schimbare a cursului valutar este limitată, o garanție în mărime de 1-3% din suma transferului deseori este suficientă pentru a-i permite agentului valutar „să se asigure” că clientul este capabil să-i plătească diferența de curs. Acest lucru reprezintă un avantaj suplimentar pentru exportatori și importatori, dar și pentru toți ceilalți participanți care doresc să se asigure împotriva unui risc valutar. Pe de altă parte, în condițiile date se creează o situație periculoasă, favorabilă pentru cei care, din anumite cauze, doresc să joace pe piața valutară. Vă reamintim că garanția în mărime de 10.000-30.000 de lei permite efectuarea unei tranzacții

de 1.000.000 de lei. Deoarece piața valutară este foarte dinamică, acești jucători deseori o percep ca un gen de cazinou, efectuând zilnic o mulțime de tranzacții similare. Fiecare dintre aceste tranzacții se efectuează la un preț mai mare cu 50-300 de lei decât prețul de piață, care de fapt reprezintă comisionul agentului valutar. Dacă presupunem că un astfel de jucător nu are careva capacități deosebite de a prognoza comportamentul pieței, el, conform teoriei probabilității, va pierde zilnic o sumă identică comisionului agentului valutar.

Statistic vorbind, există probabilitatea că vom avea norocul să acoperim cheltuielile pentru comision prin alegerea corectă a direcției pieței, dar asta va tinde spre zero odată ce tranzacțiile sunt făcute într-un mod repetitiv. Să exemplificăm. Să presupunem că:

- jucătorul, din întâmplare, alege direcția de orientare a pieței;
- există doar două variante posibile în acest joc: un câștig în mărime de 50 unități convenționale sau o pierdere în mărime de 50 unități convenționale;
- ori de câte ori jocul se repetă, trebuie de achitat un comision în mărime de o unitate convențională când se inițiază o tranzacție și o unitate convențională pentru fiecare încheiere a tranzacției. Așadar, 2 unități convenționale pentru fiecare tranzacție.

În astfel de condiții, probabilitatea că jucătorul va ieși câștigător după un anumit număr de repetări ale jocului se împarte în felul următor:

- 48% probabilitate de câștig după primul joc, ($Z=0,08$)
- 40,1% probabilitate de câștig după 10 jocuri, ($Z=0,253$)
- 21,2% probabilitate de câștig după 100 de jocuri, ($Z=0,8$)
- 3,7% probabilitate de câștig după 500 de jocuri, ($Z=1,789$)
- 0,57% probabilitate de câștig după 1.000 de jocuri, ($Z=2,529$)

Este evident că astfel de rezultate, mai devreme sau mai târziu, vor duce la faptul că jucătorul își va pierde garanțiile care se află pe contul agentului valutar. Acest tip de comportament deseori este alegerea jucătorului bazată pe necunoaștere, deci îl costă scump.

Prin urmare, ce este totuși piața ForEx: o investiție, o asigurare sau un gen de cazinou? Probabil, toate trei variante sunt corecte. Aș compara acest instrument financiar cu un topor cu un tăiș foarte ascuțit: niște mâni dibace ar putea construi o casă cu ajutorul lui, iar un neîndemânatic și-ar putea tăia brațul cu el.

Cernișev Roman Iurie,
CFA, Master în Administrarea Afacerilor, Master în Economie, manager investițional profesional și consultant financiar pe site-ul: www.findir.md

Legea privind societățile pe acțiuni va fi racordată la standardele europene

Legea privind societățile pe acțiuni va fi racordată la standardele europene. Potrivit agenției INFOTAG, o serie de modificări și completări a legislației în acest sens, a fost aprobată de Parlament, în lectura a doua, în ședința plenară de joi.

Proiectul prevede consolidarea drepturilor acționarilor, inclusiv în cadrul convocării și desfășurării adunărilor generale ale societăților, precum și referitoare la exercitarea drepturilor acționarilor cu utilizarea mijloacelor electronice.

Inițiativa legislativă transpune normele eurocomunitare cu privire la dreptul acționarilor de a introduce nelimitat puncte pe ordinea de zi a adunării generale, cu condiția ca fiecare punct să fie însoțit de o justificare, precum și de a pune întrebări, prezenta proiecte de hotărâre. Modificările legislative instituie obligația societății de a răspunde în termeni determinați de lege la întrebările privind chestiunile de pe ordinea de zi a adunării generale, adresate de acționari.

Totodată, legea va fi completată cu aspecte referitoare la reprezentarea acționarilor, stabilindu-se reguli detaliate cu privire la procedurile de desemnare și notificare a reprezentantului, precum și exercitarea votului prin reprezentare, soluționarea conflictelor de interese la desemnarea reprezentantului. În acest context, o singură persoană poate reprezenta unul sau mai mulți acționari, numărul cărora nu poate fi limitat.

Noile reglementări exclud limitarea potrivit căreia persoanele cu funcții de răspundere ale societății, cu excepția membrilor consiliului societății, nu pot fi reprezentanți ai acționarului.

Prevederile mai concretizează drepturile acționarilor în cadrul emisiunii de valori mobiliare ale societății, în special, implementează cerințele UE referitoare la publicarea obligatorie sau, în caz de acțiuni nominative, informarea în scris, în termen determinat, a tuturor acționarilor despre oferta de a subscrie pentru acțiuni, în cazul majorării de capital.

Legea este completată și cu unele prevederi aferente informațiilor obligatorii de inclus în contractul de societate și statutul societății pe acțiuni. Noile prevederi stabilesc creșterea graduală a mărimii minime a capitalului social, de la 20 000, cât este în prezent, până la 600 000 lei în 2022.

Legea va intra în vigoare la 1 ianuarie 2021. Până atunci, societățile pe acțiuni urmează să-și aducă statutele lor în conformitate cu noile prevederi stabilite de lege.

Ministerul Agriculturii definitivează proiectul de lege menit să reglementeze clar activitatea de asigurare în agricultură

Specialiștii Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului definitivează proiectul de lege menit să reglementeze clar activitatea de asigurare în agricultură. Despre aceasta a comunicat ministrul Ion Perju în cadrul ședinței, pentru examinarea aplicării mecanismului de asigurare în agricultură, convocată de premierul Ion Chicu.

Potrivit agenției INFOTAG, cu referire la un comunicat de presă al Guvernului, în cadrul întrevederii a fost discutat progresul nesatisfăcător în aplicarea mecanismului de asigurare de către agricultori, a fost examinat cadrul normativ național din domeniu și experiența insuficientă pe această dimensiune.

Ministrul Ion Perju a propus să fie folosit ca element stimulator instrumentul de subvenționare gestionat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA).

Ion Chicu a solicitat responsabililor să definitiveze urgent proiectul menționat și să prezinte o foaie de parcurs pentru aplicarea lui.

INFOTAG

Agențiile turistice nu vor fi obligate să asigure turiștii și să le ofere vouchere turistice

Acest lucru este prevăzut de proiectul amendamentelor la legea privind organizarea și desfășurarea activității turistice în Moldova, aprobate de guvern la ședința de miercuri.

Excluderea obligației operatorului turistic sau a agenției de turism de a emite o asigurare va oferi consumatorilor de servicii de călătorie libertatea de a alege un furnizor și o listă de servicii de asigurare. În prezent, asigurarea turistică pentru perioada unei călătorii turistice este obligatorie și este realizată de companii din industria turistică prin încheierea de acorduri cu companii de asigurări autorizate să practice acest tip de asigurare. Toate costurile de asigurare sunt incluse în costul pachetului de servicii de călătorie.

În același timp, conform modificărilor efectuate, companiile de turism nu vor fi obligate să furnizeze un voucher turistic – document de însoțire pentru un turist, un excursionist (grup de turiști, excursioniști), care confirmă programul de ședere sau serviciu de excursie și plata serviciilor indicate în acesta.

De asemenea, a fost eliminată cerința de a utiliza un model de contract de turism. Acest lucru va oferi companiilor de turism oportunitatea de a diversifica conținutul contractului, în funcție de acordurile lor cu partenerii economici. În același timp, contractul va trebui să respecte obligațiile prevăzute de Codul civil.

O altă inovație constă în faptul că legea exclude cerința ca în industria turismului, specialiști calificați, absolvenți ai instituțiilor specializate de învățământ superior sau secundar cu specializare în turism, pe baza diplomei corespunzătoare, să poată lucra timp de 3 ani după absolvire cu o creștere ulterioară a calificării profesionale o dată la 3 ani, precum și cerința de a avea experiență de muncă în industria turismului de cel puțin 2 ani. Acest lucru va simplifica condițiile de activitate în domeniul turismului.

InfoMarket

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piața reglementată în perioada 17.02.2020 - 21.02.2020

Data tranzacției	Codul ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Prețul	Volumul	Valoarea nominală	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
17.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	20	159,5	3 190,00	100	1315442	0	Cumparare vinzare
18.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	20	159,5	3 190,00	100	1315442	0	Cumparare vinzare
18.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	25	159,5	3 987,50	100	1315442	0	Cumparare vinzare
19.02.2020	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	17	3200	54 400,00	200	1037634	0	Cumparare vinzare
20.02.2020	MD14UNIV1001	SA "UNIVERSUL"	100	10	1 000,00	10	26600	0,38	Oferta publica pe piata secundara
20.02.2020	MD14UNIV1001	SA "UNIVERSUL"	1400	10	14 000,00	10	26600	5,26	Oferta publica pe piata secundara
20.02.2020	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	5	3150	15 750,00	200	1037634	0	Cumparare vinzare
20.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	41	159,52	6 540,32	100	1315442	0	Cumparare vinzare
20.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	1514	159,52	241 513,28	100	1315442	0,12	Cumparare vinzare
21.02.2020	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	3	3150	9 450,00	200	1037634	0	Cumparare vinzare

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 17.02.2020 - 21.02.2020

Tipul tranzacției: Vânzare - cumpărare							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	MANVIN SA	MD14ANVI1005	10	10	8396	8 396,00	1.39
2	TUTUN-CTC S.A	MD14TCTC1007	20	3	3688	110640	0,06
3	COMBINATUL AUTO NR.4 DIN CHIȘINĂU SA	MD14AUBI1000	10	2	914	5 900,00	0.13
4	COMBINATUL AUTO NR.4 DIN CHIȘINĂU SA	MD14AUBI1000	10	1	518	3 108,00	0.07
5	VALEGA SA	MD14VALE1001	6	3	58378	233 512,00	18.63
Tipul tranzacției: Moștenire							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	INTEH SA	MD14NTEH1006	10	1	231	2310,00	0,04
2	PLAI GURĂ DE RAI SA	MD14PRAI1009	1	1	804	804,00	0.59
3	TUTUN-CTC	MD14TCTC1007	20	1	1162	23240,00	0,00
4	Vinuri de Comrat	MD14VINU1001	6	2	922	5532,00	0,00
5	BANCA DE FINANȚE ȘI COMERȚ	MD14BFCM1001	100	1	412	41200,00	0,03
6	DAAC HERMES GRUP SA	MD14MARS1000	1	2	640	640,00	0,00
7	INTRA GROUP SA	MD14INGR1005	1	1	336	336,00	0.00
8	MOLDOVA-TUR	MD14MTUR1005	10	3	598	5980,00	0,046
Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sînt soți, rude sau afini până la gradul II inclusiv							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	AQUA-PRUT SA	MD14AQUA1001	9	1	720	6480,00	0,34
2	VALEGA SA	MD14VALE1001	6	1	93922	563 532,00	29.97
3	MOLDOVA-TUR	MD14MTUR1005	10	1	199	1990,00	0,0153
Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare conform prevederilor art. II alin. (3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	CORPORAȚIA DE FIN. RUR	MD14RURA1001	75	16	1889	1622900,00	3,20
Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt rude sau afini de gradul III ori mai mare sau între persoane care nu sunt rude:							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	CORPORAȚIA DE FIN. RUR	MD24RURA1009	75	1	1	2444,38	0,01

Consiliul Societății
"Vinăria Bardar" S.A.

Cu sediul în s. Bardar, raionul Ialoveni, anunță acționarii că în conformitate cu Decizia Consiliului Societății din 19 februarie 2020 Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor se va ține la data de 3 aprilie 2020 cu prezența acționarilor. Adunarea se va petrece pe adresa: MD-6811, s. Bardar, rml Ialoveni, sala de ședințe a Societății. Începutul Adunării: ora 9.00. Înregistrarea participanților la adunare se va efectua în ziua ținerii adunării generale ordinare anuale pe adresa sus-numită de la ora 08.00-08.45.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea Comisiei de numărare a voturilor.
2. Aprobarea președintelui și secretarului Adunării generale a acționarilor.
3. Examinarea și aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății ÎM Fabrica de vinuri „Vinăria Bardar” SA pentru perioada anului 2019.
4. Examinarea dării de seamă financiară a Societății pentru perioada anului 2019 și concluzia auditului.
5. Examinarea și aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori a societății pentru perioada anului 2019.
6. Cu privire la repartizarea profitului net al Societății pentru anul 2019 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2020.
7. Confirmarea societății de audit pentru efectuarea auditului obligatoriu al rapoartelor financiare pentru anul 2020 și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor ei.
8. Alegerea membrilor Consiliului Societății. Stabilirea cuantumului retribuției muncii lor. Alegerea președintelui Consiliului societății
9. Cu privire la încheierea tranzacțiilor de proporții.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea generală ordinară anuală este întocmită conform situației la 24 februarie 2020.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale acționarii se pot familiariza începând cu data de 25 martie 2020 pe adresa: s. Bardar, r-nul Ialoveni la administrația „Vinăria Bardar” SA între orele 09.00 – 16.00, întrerupere de la 12.00-13.00, cu excepția zilelor de odihnă.

Înregistrarea acționarilor pentru participarea la Adunarea generală se va efectua în baza buletinului de identitate, iar a reprezentanților sau custozilor acțiunilor – în baza actului legislativ, procurii, contractului sau a actului administrativ.

„Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA

Lista societății pe acțiuni, valorile mobiliare ale căreia se expun la vânzare de către administratorul fiduciar „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a administratorului fiduciar „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că, în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 20.12.2019 privind aprobarea actului de evaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 62/13 din 30.12.2019 cu privire la unele companii fiduciare, începând cu data de 30.03.2020 până la data de 03.04.2020, la Bursa de Valori a Moldovei va fi expus spre vânzare 1 pachet de acțiuni aflat în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind societatea pe acțiuni expusă spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 62/13 din 30.12.2019).

Mențiune:

Pachetul de acțiuni respectiv va fi realizat ca pachet unic și se înstrăinează terțelor persoane în condițiile art. II alin. (3) lit. b) din Legea nr. 163/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni;

DREPTUL DE PROCURARE A ACȚIUNILOR ÎL POSEDĂ:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru informații vă puteți adresa:

„Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA,
la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 26, tel: 068540069;

Reprezentantul CNPF în comisia de lichidare a „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA,
la adresa: CNPF, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 77, tel: (022) 85-95-11;

Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022) 27-75-92;

Societatea de investiții care reprezintă interesele administratorului fiduciar „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA conform contractului de intermediere: SA „VALINVEST”,
la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: (022) 22-13-55, 079778164.

CF „BV Fiduciar-Invest” SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către CF „BV Fiduciar-Invest” SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a CF „BV Fiduciar-Invest” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că, în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 20.12.2019 privind aprobarea actului de evaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 62/13 din 30.12.2019 cu privire la unele companii fiduciare, începând cu data de 30.03.2020 până la data de 03.04.2020, la Bursa de Valori a Moldovei vor fi expuse spre vânzare 15 pachete de acțiuni aflate în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind lista societăților pe acțiuni expuse spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 62/13 din 30.12.2019).

Mențiune:

Pachetele de acțiuni respective vor fi realizate ca pachete unice și se înstrăinează terțelor persoane în condițiile art. II alin. (3) lit. b) din Legea nr. 163/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni;

DREPTUL DE PROCURARE A ACȚIUNILOR ÎL POSEDĂ:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru informații Vă puteți adresa:

CF „BV Fiduciar-Invest” SA,
la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 26, tel: (022)63-92-74, tel: 068-54-00-69;

Reprezentantul CNPF în comisia de lichidare a CF „BV Fiduciar-Invest” SA,
la adresa: CNPF, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 77, tel: (022) 85-95-20;

Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022) 27-75-92.

Societatea de investiții care reprezintă interesele CF „BV Fiduciar-Invest” SA conform contractului de intermediere: SA „VALINVEST”,
la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: (022) 22-13-55, 079-77-81-64.

In atenta acționarilor «VIITORUL NOSTRU» S.A.

05 februarie 2020 pe adresa: Bubuieci str. Gospodarilor 1a, a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor. La adunare au participat 90.5% din totalul de acțiuni cu drept de vot a societății.

ADUNAREA GENERALA EXTRAORDINARA A LUAT URMATOARELE HOTARIRI:

1. Constituirea garanțiilor de asigurare a creditului și plăților aferente referitoare la creditul solicitat de la Mobiasbanca – OTP Group S.A. de către compania Ecofarm-Prod SRL (IDNO 1017600030905) în sumă de 257 509 EUR pe un termen de pina la 120 luni
2. Desemnarea și împuternicirea cu dreptul de a semna contractul de fidejusiune, ipotecă, gaj și orice alte documente solicitate de bancă în legătură cu acordarea creditului solicitat de Ecofarm-Prod SRL (IDNO 1017600030905) de la Mobiasbanca-OTP Group S.A. pe Administratorul companie – dl. Cavaliuc Adrian.

„UNIVERSUL” S.A.

AVIZ PRIVIND REZULTATELE OFERTEI DE PRELUARE BENEVOLĂ A ACȚIUNILOR EMITENTULUI „UNIVERSUL” S.A.

Tipul ofertei de preluare: benevolă;

Perioada de derulare a ofertei de preluare: 29/01/2020-18/02/2020;

Numărul și data hotărârii CNPF privind aprobarea prospectului ofertei de preluare: Nr. 2/3 din 20/01/2020;

Datele de identificare ale Ofertantului multiplu: Covaliov-Rusu Georgeta Mihail, rezident al Republicii Moldova, IDNP 0971610277002 cu sediul: or. Orhei str. C. Stamati 2/F, deținătoare a 11893 acțiuni (44.711%), Rusu Pavel Gheorghe, rezident al Republicii Moldova, IDNP 0980204273885 cu sediul: or. Orhei str. C. Stamati ap. 2/F, deținătoare a 1818 acțiuni (6.835%), Muntean Serghei Ion, rezident al Republicii Moldova, IDNP 0971601897798, cu sediul: or. Orhei str. Manole 14, deținător a 9614 acțiuni (36.143%).

Datele de identificare a persoanelor care acționează în mod concertat cu Ofertantul: Nu sunt

Datele de identificare a Emitentului valorilor mobiliare, care au făcut obiectul ofertei de preluare: Societatea pe acțiuni „UNIVERSUL”, IDNO 1003606001038, cu sediul pe adresa MD-3501, Republica Moldova, or. Orhei. str. Mihai Eminescu 7, administrator Rusu Pavel;

Deținerea de valori mobiliare a Ofertantului multiplu anterior inițierii ofertei de preluare, precum și procentul reprezentat de acesta: Covaliov-Rusu Georgeta Mihail – 11893 acțiuni (44.711%), Rusu Pavel Gheorghe – 1818 acțiuni (6.835%), Muntean Serghei Ion – 9614 acțiuni (36.143%).

Cumulativ – 23325 acțiuni, ce constituie 87,68% din acțiunile cu drept de vot plasate;

Deținerea de valori mobiliare a persoanelor cu care Ofertantul acționează în mod concertat anterior inițierii ofertei de preluare, precum și procentul reprezentat de acesta: nu sunt

Datele de identificare ale Intermediarului ofertei: Societatea de Investiții „VALINVEST” SA, IDNO 1003600030744, cu sediul pe adresa MD-2069, str. Ghenadie Iablocikin 5/1, mun. Chișinău, Licență de activitate CNPF nr. 000810 din 11.02.2015, telefon/fax 0-22-22-12-55, 0-22-22-13-55, email valinvest.sa@gmail.com, administrator Oleg Carauș.

Locul de derulare a ofertei de preluare: piața reglementată administrată de Bursa de Valori a Moldovei S.A.;

Numărul de valori mobiliare care au făcut obiectul ofertei de preluare, precum și procentul reprezentat de acestea din numărul total de valori mobiliare din aceeași clasă: 3275 acțiuni ordinare nominative de clasa I, emise de Emitent, cod ISIN MD14UNIV1001, ce constituie 12,31% din acțiunile cu drept de vot plasate de Emitent;

Prețul valorilor mobiliare în cadrul ofertei: 10,00 lei/acțiune;

Numărul de valori mobiliare propuse spre vânzare și efectiv achiziționate în cadrul ofertei de preluare, precum și procentul reprezentat de acestea din numărul total de valori mobiliare din aceeași clasă: 1500 acțiuni, ce constituie 5,64% din acțiunile cu drept de vot plasate de Emitent;

Suma totală plătită pentru valorile mobiliare achiziționate în cadrul ofertei de preluare: 15000,00 lei;

Deținerea de valori mobiliare ale ofertantului și a persoanelor cu care acesta acționează în mod concertat, separat pe fiecare persoană și cumulativ, în valoare absolută și relativă, după derularea ofertei de preluare: Covaliov-Rusu Georgeta Mihail – 12393 acțiuni (46.59%), Rusu Pavel Gheorghe – 2318 acțiuni (8.71%), Muntean Serghei Ion – 10114 acțiuni (38.02%);

Cumulativ – 24825 acțiuni, ce constituie 93,33% din acțiunile cu drept de vot plasate.

După derularea ofertei de preluare Ofertantul împreună cu persoanele cu care acționează în mod concertat dețin 93,33% din totalul acțiunilor cu drept de vot ale societății, astfel:

1. Alți deținători de valori mobiliare de aceeași clasă sînt în drept să adreseze Ofertantului cerere de achiziționare obligatorie;
2. Perioada de înaintare a cererilor: 18.02.2020 – 18.05.2020;
3. Prețul de achiziționare obligatorie a valorilor mobiliare: 10,00 lei per acțiune;
4. Locul de recepționare a cererilor: la sediul Emitentului amplasat pe adresa MD-3501, Republica Moldova, or. Orhei. str. Mihai Eminescu 7, în zile de lucru între orele 10.00 – 16.00, telefon de contact 068222888;
5. Modul și termenul de efectuare a plăților pentru achiziționarea valorilor mobiliare: Intermediarul efectuează plățile pentru achiziționarea valorilor mobiliare începînd cu a treia zi lucrătoare din data înregistrării tranzacției la Bursa de Valori a Moldovei.

FPC „Frăție-94” S.A.

aduce la cunoștință că la 29 martie 2020 cu începerea la ora 9.00 va avea loc Adunarea generală a acționarilor pe adresa or. Chișinău, str. A. Sciusev 98.

ORDINEA DE ZI

1. Darea de seamă a consiliului societății pentru anul 2019 și aprobarea lui.
2. Darea de seamă a organului executiv despre activitatea financiară pe anul 2019 și aprobarea acestuia.
3. Aprobarea dării de seamă a companiei de audit „Audit Elit Consulting” SRL.
4. Repartizarea beneficiului pentru anul 2019.
5. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării.

Adunarea se desfășoară în prezența acționarilor; Lista acționarilor cu dreptul de participare la adunarea generală este întocmită la 17 februarie 2020;

Înregistrarea acționarilor sau reprezentanților acestora se efectuează în baza buletinului de identitate sau a pașaportului;

Acționarii pot lua cunoștința de materialele ce vizează ordinea de zi a adunării, începînd cu 19 martie 2020 între orele 9.00 – 10.00, cu excepția zilelor de odihnă;

Înregistrarea participanților se efectuează în ziua adunării între orele 8.00-9.00.

Tel. 23-87-53
Consiliul societății

SA „JLC”

La data de 24 februarie 2020 s-a petrecut adunarea generală extraordinară a acționarilor la care

S-AU APROBAT**URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:**

1. S-a aprobat contractarea creditelor de către societate.
2. S-a aprobat transmiterea în gaj/ipotecă a bunurilor societății.
3. S-a desemnat și s-a împuternicit persoana autorizată cu dreptul de a semna contractele de credit, cesiune, fidejusiune, gaj/ipotecă și alte contracte și documente legate de valorificarea creditelor constituirea garanțiilor.
4. S-a aprobat solicitarea de la persoane terțe a acordului privind gajarea bunurilor acestora și constituirea fidejusiunilor intru asigurarea executării obligațiilor viitoare ale societății.
5. S-au autentificat semnăturile Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale de către comisia de cenzori.

Hotărârile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.

Stimate Acționar "ASCENSOR-SERVICE" S.A.!

În baza Hotărârii Consiliului Societății al "ASCENSOR-SERVICE" S.A. din 21 februarie 2020, se anunță convocarea Adunării generale ordinare anuale cu prezența acționarilor, care va avea loc în data de 31 martie 2020, ora 11:00, la sediul întreprinderii de pe adresa: mun. Chișinău, str. Meșterul Manole 6/2.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea Rapoartului financiar pentru perioada 2018- 2019;
2. Aprobarea Dărilor de seamă a Consiliului Societății pentru perioada 2018- 2019;
3. Analiza și aprobarea rezultatelor financiare pentru perioada 2018- 2019;
4. Aprobarea rapoartelor Comisiei de Cenzori pe marginea situațiilor financiare din 2018-2019;
5. Alegerea membrilor Consiliului Societății cu stabilirea remunerației;
6. Alegerea membrilor Comisiei de Cenzori cu stabilirea remunerației;
7. Schimbarea directorului;
8. Operarea unor modificări în Statutul Societății.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale anuale puteți lua cunoștință începând cu data de 16 martie 2020, între orele 10:00-16:00 pe adresa: mun. Chișinău. Str. Meșterul Manole 6/2.

Înregistrarea participanților la Adunare va începe la ora 10:30. Acționarii cu drept de participare la Adunare, în momentul înregistrării, urmează să prezinte documentul care să le confirme identitatea, iar reprezentanții acestora – și procura întocmită în conformitate cu legislația în vigoare.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunare va fi întocmită de către Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare la situația din 25 februarie 2020.

Pentru detalii suplimentare contactați nr. tel. 022 477 100.

În atenția acționarilor CC "TDA" S.A.

În baza deciziei Consiliului Societății CC "TDA" S.A. se anunță convocarea Adunării Generale anuale a acționarilor pentru data de 10 aprilie 2020 – ora 16:00, înregistrarea va începe la ora – 15:00 pe adresa mun. Chișinău str. Cuza Vodă, 21 în incinta cafenelii "Toamna de Aur".

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Organului executiv privind activitatea întreprinderii pe anul 2019 și aprobarea raportului financiar.
2. Darea de seamă a Comisiei de Cenzori.
3. Cu privire la repartizarea profitului net pentru anul 2019 și aprobarea normativelor de repartizare (în%) a profitului net pe anul 2020.
4. Aprobarea companiei de audit financiar pentru anul 2020 și stabilirea cuantumului retribuției muncii lor.
5. Stabilirea cuantumului retribuției muncii președintelui, membrilor și secretarului Consiliului Societății.
6. Cu privire la autentificarea procesului verbal al Adunării Generale anuale a acționarilor.

Cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării Generale acționarii se vor familiariza în zilele de lucru începând cu data 01.04.2020 pînă la 09.04.2020 între orele 15:00 – 17:00 pe adresa mun. Chișinău str. Cuza Vodă, 21, contabilitatea CC "TDA" SA.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea Generală va fi întocmită la data 01.03.2020.

Acționarii pentru participare la adunare să prezinte buletinul de identitate, pentru copii adeverința de naștere, iar reprezentantul lor procura autentificată în conformitate cu legislația în vigoare.

Relații la tel. 022-77-14-88; 022-77-14-85

Banca Comercială Română Chișinău S.A.

CERERE DE OFERTĂ / TENDER PRIVIND SELECTAREA COMPANIILOR DE EVALUARE PENTRU COLABORARE

Banca Comercială Română Chișinău S.A., anunță companiile de evaluare despre desfasurarea tenderului privind selectarea companiilor de evaluare care vor fi incluse în lista companiilor agreeate de Bancă pentru colaborare în domeniul evaluării.

CONDIȚII DE PARTICIPARE A COMPANIILOR DE EVALUARE:

- a) este înregistrată în conformitate cu legislația în vigoare;
- b) Activează pe piața serviciilor de evaluare de cel puțin 5 ani;
- c) are angajat cel puțin un evaluator ce posedă certificatul de calificare valabil emis de către Agenția Relații Funciare și Cadastru și cu experiență în domeniul evaluării de minim 3 ani.

Ofertele-tender vor fi prezentate în plicuri sigilate și vor include următoarele documente:

- a) scrisoarea de intenție;
- b) informația privind ofertantul (denumirea complete, adresa/ sediul, numărul de contact, nr. de filiale și amplasarea lor, aria de activitate, ș. a.);
- c) copia certificatului înregistrării de stat;
- d) copia licenței(lor) în domeniul respectiv, ce confirmă faptul că compania activează cel puțin 5 ani în domeniul evaluării;
- e) numele, prenumele evaluatorilor certificați cu date de contact ale acestora, inclusiv e-mail;
- f) copia certificatelor de calificare a evaluatorilor ce confirmă faptul că evaluatorul are o experiență de cel puțin 3 ani în domeniul evaluării;
- g) 3 rapoarte de evaluare realizate în ultimele 6 luni pentru diferite tipuri de bunuri, de ex.: apartament, casă, producere, comercial, teren liber, etc. Rapoartele de evaluare prezentate vor fi depersonalizate;
- h) 2 rapoarte de evaluare pentru bunuri mobile, mijloace de transport și utilaj. Rapoartele de evaluare prezentate vor fi depersonalizate;
- i) Nomenclatorul prețurilor pentru serviciile de evaluare a bunurilor mobile și imobile.

Ofertele vor fi prezentate în limba română și întocmite într-un singur exemplar.

Pe fiecare plic se va scrie citeț denumirea și sediul ofertantului, de asemenea numele, prenumele și funcția împuternicitului său legal.

Organizatorul concursului va refuza primirea ofertelor în plicuri deteriorate sau deschise.

Ofertele vor fi depuse la sediul organizatorului concursului până la data 31.03.2020, ora 17:00, pe adresa: mun. Chișinău, str. A. Pușkin 60/2, BCR Chișinău S.A., persoana de contact: Boghiov Ludmila, mob. 068039067.

Informații suplimentare se pot obține la tel. 022852548; mob. 068039067, (Boghiov Ludmila).

SA „Luceafarul Service”

La data de 24 februarie 2020 s-a petrecut adunarea generală extraordinară a acționarilor la care

S-AU APROBAT

URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

1. S-a aprobat transmiterea în gaj/ipotecă a bunurilor societății.
2. S-a împuternicit administratorul societății cu dreptul de a semna contractele de gaj/ipotecă, acordurilor adiționale la acestea și alte documente solicitate de bancă.
3. S-au autentificat semnăturile Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale de către comisia de cenzori.

Hotărârile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.

Stimate acționar al S.A. „NISTRU LADA”

Consiliul Societății anunță despre convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor S.A. „NISTRU LADA” la 31.03.2020 pe adresa mun. Chișinău, str. Calea Orheiului, 112 în incinta societății. Înregistrarea ora 10.00 – 11.45 Începutul adunării – 12.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului Societății despre activitatea sa pentru anul 2019.
2. Darea de seamă a Comitetului de Conducere despre activitatea economico-financiară pentru anul de gestiune 2019.
3. Raportul Comisiei de Cenzori pentru anul 2019.
4. Alegerea membrilor Consiliului Societății și stabilirea cuantumului retribuției muncii președintelui consiliului.
5. Alegerea Comisiei de cenzor și stabilirea cuantumului retribuției muncii.
6. Acoperirea pierderilor anului 2019 și aprobarea normelor de repartizare a beneficiului pentru anul 2020.
7. Aprobarea raportului de evaluare a bunurilor societății conform situației la 31.12.2019.
8. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului pe procesul verbal al adunării generale ordinare anuale a acționarilor.

Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor va fi ținută cu prezența acționarilor sau reprezentanților lor, prezentînd buletinul de identitate sau procura perfectată în conformitate cu prevederile legislației.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală ordinară anuală a acționarilor, va fi întocmită la situația de 24.02.2020 de către R.I. "Registrator-Centru" SA (MD-2069, RM, mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, 10).

S-a stabilit, că acționarii pot lua cunoștința cu materialele pentru ordinea de zi a adunării cu 10(zece) zile înainte de ținerea ei, între orele 10.00-13.00, la sediul societății pe adresa: mun. Chișinău, str. Calea Orheiului, 112.

Persoana responsabilă pentru dezvăluirea informației din materialele referitor la ordinea de zi, d-na Cojevnicova Tatiana.

Acționarii vor fi informați despre convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor, prin expedierea avizelor fiecărui acționar, reprezentantului legal al acestuia, sau custodelui acțiunilor(se anexează) pe adresa poștală indicată în registrul acționarilor și publicarea informației în ziarul „Capital Market”.

Participanții la adunarea generală ordinară anuală se vor înregistra de către comisia de înregistrare: Meachișiva Maria, Jalbă Ecaterina, Bocancea Igori.

S-a obligat Președintele Comitetului de Conducere a societății să asigure pregătirea desfășurării adunării generale ordinare anuale a acționarilor și a materialelor pe ordinea de zi.

Consiliul Societății

Telefon de contact: 022-46-00-35, mob. 0691-05-592, 0691-05-593

SA „Incomlac”

La data de 21 februarie 2020 s-a petrecut adunarea generală extraordinară a acționarilor la care

S-AU APROBAT

URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

1. S-a aprobat transmiterea în gaj/ipotecă a bunurilor societății.
2. S-a aprobat la constituirea fidejusiunii societății către persoanele terțe.
3. S-a împuternicit administratorul societății sau în lipsa administratorului membrul consiliului cu dreptul de a semna contractele de gaj/ipotecă, fidejusiune, mandat și alte contracte și documente legate de constituirea garanțiilor.
4. S-au autentificat semnăturile Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale de către comisia de cenzori.

Hotărârile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.

Вниманию акционеров СП "VINIA TRAIAN" АО!

Исполнительный орган общества извещает о том, что в соответствии с решением совета общества (протокол №1 от 03.02.2020 г.) очередное годовое общее собрание акционеров состоится 03 апреля 2020 г. и будет проведено в очной форме по адресу: Кагульский район, с. Гэвзноаса, зал заседаний общества. Регистрация участников собрания – с 9:00 до 9:50. Начало собрания в 10:00.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Утверждение отчета исполнительного органа о результатах деятельности общества за 2019 г.
2. Утверждение основных направлений развития общества на 2020 г.
3. Рассмотрение годового финансового отчета общества.
4. Утверждение годового отчета совета общества.
5. Утверждение годового отчета ревизионной комиссии общества.
6. Распределение прибыли за 2019 год и утверждение нормативов распределения прибыли на 2020 год.
7. Выборы совета общества председателя совета.
8. Выборы исполнительного органа общества.
9. Утверждение аудиторской организации для проведения очередного обязательного аудита и установления размера оплаты ее услуг.

Список акционеров, имеющих право на участие в общем собрании, будет составлен по состоянию на 18.02.2020 г.

С материалами к повестке дня акционеры могут ознакомиться, начиная с 24.03.2020 г. по рабочим дням с 9:00 до 17:00, по адресу: Кагульский р-н, с. Гэвзноаса, административный корпус общества, обратившись к уполномоченному лицу г-же Николаевой Татьяне.

Акционерам иметь при себе документы, удостоверяющие личность, а представителям акционеров дополнительно документы, подтверждающие полномочия на участие в собрании.

Stimați acționari «AVICOLA DIN BRÎNZENII NOI» S.A.

În temeiul Deciziei din 21.02.2020, Consiliului societății anunță convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor care se va desfășura în data de 16.03.2020 la adresa: mun. Chișinău, str.M. Kogălniceanu, 17. Înregistrarea acționarilor: de la 09:30 până la până la 09:45. Începutul Adunării: 10:00.

ORDINEA DE ZI:

1. Alegerea Președintelui și secretarului Adunării generale extraordinare a acționarilor
2. Alegerea Comisiei de numărare
3. Retragerea dlui Rasad Abbasov din calitatea de membru al Consiliului societății
4. Alegerea membrului Consiliului societății care va suplini locul vacant
5. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului Adunării generale extraordinare a acționarilor

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea generală extraordinară va fi perfectată conform datelor la ziua de 26.02.2020 de către "Registrator-Centru" S.A.

Materialele ordinii de zi sunt disponibile pentru a lua cunoștință începând cu data de 26.02.2020, pe adresa: mun. Chișinău, str.M. Kogălniceanu, 17, între ora 09:00 – 16:00 (zile lucrătoare).

Participarea la Adunarea generală extraordinară se va efectua în baza buletinului de identitate, iar a reprezentanților în baza procurii.

Administrator Ion BOTEZATU «AVICOLA DIN BRÎNZENII NOI» S.A.

In atenția acționarilor Tipografia „Raza de Sud” SA

AVIZ de convocare a Adunării generale ordinare anuale a acționarilor Tipografia „Raza de Sud” SA

Tipografia „Raza de Sud” SA, Vă aduce la cunoștință că la 11.02.2020, de către Consiliul Societății, a fost hotărâtă convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor, care va avea loc la 03.04.2020, la ora 10:00, pe adresa: mun. Cahul, str. Mihai Frunze, 62.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE ORDINARE ANUALE A ACȚIONARILOR:

1. Aprobarea Regulamentului privind desfășurarea adunării anuale ordinare a acționarilor.
2. Examinarea și aprobarea dării de seamă financiară a societății pentru anul 2019.
3. Aprobarea dării de seamă a organului executiv privind rezultatele activității în anul 2019.
4. Aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății pe anul 2019.
5. Aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori pe anul 2019.
6. Cu privire la introducerea modificărilor și completărilor la Statutul Societății.
7. Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale a acționarilor.

Adunarea va fi ținută cu prezența acționarilor la orele 10.00, în incinta pe adresa: mun. Cahul, str. Mihai Frunze, 62

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală ordinare anuală este perfectată la data 21.02.2020.

Înregistrarea participanților va începe la orele 09.00 și până la orele 09.55, în incinta pe adresa: mun. Cahul, str. Mihai Frunze, 62

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi, începând cu 24.03.2020 de la orele 10.00 până la 15.00 la sediul societății pe adresa: mun. Cahul, str. Mihai Frunze, 62

Acționarii trebuie să aibă buletinul de identitate, iar reprezentanții procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

Stimați acționari ai S.A.R. „MOLDCARGO” S.A.,

În temeiul deciziei Consiliului din 21.02.2020, organului executiv al Societății anunță acționarii despre convocarea adunării generale extraordinare pentru data de 12 martie 2020, la ora 11.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Vlad Țepeș 1 cu

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la majorarea capitalului social.
2. Cu privire la aprobarea hotărârii privind emisiunea suplimentară a acțiunilor ordinare nominative.

Data la care trebuie să fie întocmită lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală este – 21.02.2020.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale acționarii se pot familiariza pe adresa mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 97, în perioada 28 februarie 2020 – 11 martie 2020, între orele 10.00 și 16.00.

Rezultatul votului se va aduce la cunoștința acționarilor prin publicarea informației în ziarul „Capital Market” și/sau prin înștiințări poștale personale.

Înregistrarea acționarilor va avea loc între orele 10.00-10.55.

Totodată, Vă înștiințăm că conform art. 27 al Legii nr. 1134/ 1997 privind societățile pe acțiuni, acționarul care deține acțiuni cu drept de vot... are dreptul de preempțiune asupra acțiunilor cu drept de vot ce se plasează. Acționarilor le este oferită posibilitatea de a se subscrie la valorile mobiliare din emisiunea suplimentară, proporțional cotei din capitalul social, reprezentată de valorile mobiliare deținute de aceștia la data de subscriere.

**Informații suplimentare
la tel.: +373 22 240272.**

IPC „ICAM” SA

Consiliul societății pe acțiuni al întreprinderii de producție și comerț „ICAM”, a decis convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, care va avea loc la 12 martie 2020, la adresa: or. Chișinău, str. Tighina, 65, etajul 2 al IPC „ICAM” SA.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la încheierea unei tranzacții de proporții.
2. Cu privire la imputernicirea dreptului semnării tranzacției.

Înregistrarea la adunare va avea loc de la ora 10.00, începutul adunării – ora 11.00. Forma ținării adunării – cu prezența acționarilor.

Acționarii pot face cunoștință cu materialele adunării pe adresa or. Chișinău, str. Tighina, 65, etajul 2, între orele 9.00-17.00 în zile de lucru.

Acționarii vor prezenta documentul de identitate, iar reprezentanții procura perfectată conform legislației în vigoare.

**tel. pentru informație: 0 (22)27-25-71.
Consiliul Societății**

În atenția acționarilor S.A. „Drumuri-Bălți”

La 17 februarie 2020 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor S.A. Drumuri-Bălți, cvorumul a constituit 96,56% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

LA ADUNAREA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE DECIZII:

1. S-a aprobat extinderea domeniului de activitate al întreprinderii
2. S-au aprobat modificări în statutul societății

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

**Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216**

„BAZA DE TRANSPORT AUTO-29” SA

Administratorul Societății pe Acțiuni „BAZA DE TRANSPORT AUTO-29”, IDNO: 1004606005066, Larisa POIANSCHI, anunță despre Hotărârea Consiliului Societății, expusă în procesul-verbal nr. 4 din 10.02.2020 de a încheia tranzacția de proporții, înstrăinând prin vânzare către cet. Cuculescu Alexandru, născut la 26.12.1935, numărul de identificare 0961607875162, bunul imobil grevat cu ipotecă, care face parte din patrimoniul Societății: încăperi, modul de folosință – nelocativă, cu suprafața totală de 17,4 (șaptesprezece întregi și 4/10) m. p., individualizat cu numărul cadastral 8301116.264.01.001, situat pe adresa: raionul Șoldănești, or. Șoldănești, str. Prieteniei, nr. 2.

Persoanele interesate, cât și creditorii se pot adresa pentru informare la sediul Societății, pe adresa: MD-7201, strada str. 31 August, nr. 47, or. Șoldănești, Republica Moldova.

Stimați acționari „Mărculești-Combi” SA

Consiliul Societății S.A. „Mărculești-Combi”, aduce la cunoștință despre convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data de 13 Martie 2020, în sediul societății pe acțiuni pe adresa: r-I Floresti, or. Mărculești, convocată în temeiul deciziei Consiliului al S.A. „Mărculești-Combi”, din 11 Februarie 2020. Adunarea generală extraordinară a acționarilor se va desfășura cu prezența acționarilor. Începutul înregistrării acționarilor – 11.00. Începutul adunării – 11.45.

ORDINEA DE ZI:

1. Contractarea creditului de către „Mărculești-Combi” SA de la B.C. „Victoriabank” S.A. (în continuare Banca) în suma totală de până la 10 000 000 (zece milioane) MDL, pe un termen de până la 120 luni, pentru procurarea unităților de transport.
2. Garantarea executării obligațiilor conform contractului de credit ce urmează a fi încheiat între „Mărculești-Combi” SA și B.C. „Victoriabank” S.A., prin constituirea garanțiilor în folosul Băncii.
3. Imputernicirea Directorului General cu dreptul de a semna cu BC „Victoriabank” S.A. acordurile adiționale la contractele de gaj/ipotecă și alte documente ce țin de îndeplinirea obligațiilor față de Bancă.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost perfectată conform situației din 21 februarie 2020.

Acționarii pot să se familiarizeze cu materialele ordinii de zi a adunării începând cu 27 Februarie 2020 în sediul societății pe acțiuni pe adresa: r-I Floresti, or. Mărculești, de la ora 08.00 până la ora 17.00, excepție în zilele de odihnă.

Participanții la adunare vor prezenta buletinul de identitate (pașaport).

Reprezentanții vor prezenta procura perfectată conform legislației în vigoare.

„DAAC-Victoria” S.A.

Hotărârile adunării generale extraordinare a acționarilor ținută cu prezența acționarilor la 20.02.2020 pe adresa: str. Calea Ieșilor, 10, mun. Chișinău, cvorum 97,04%

PRIN VOTUL UNANIM AL ACȚIONARILOR, ADUNAREA GENERALĂ:

1. A aprobat înregistrarea pe piața reglementată a valorilor mobiliare emise de Societate.
2. A imputernicit organul executiv al Societății și persoanele responsabile de executarea procedurilor necesare vizând înregistrare pe piața reglementată a valorilor mobiliare emise de societate.
3. A aprobat Codul de guvernare corporativă a Societății.
4. A aprobat autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării pe procesul verbal al adunării generale de către membrii Comisiei de cenzori.

Совет АО «Суд-Вест Монтаж»

извещает, что 27 марта 2020 г. состоится очередное общее годовое собрание акционеров в очной форме по адресу мун. Кишинэу, ул. Волунтарилор, 8. Начало регистрации – в 9.00. Начало собрания – в 9.30

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Итоги работы АО «Суд-Вест-Монтаж» за 2019 г. и планы на 2020 г.
2. Утверждение годового финансового отчета.
3. Заключение ревизионной комиссии.
4. Выборы руководящих и контрольных органов общества.

Список акционеров, имеющих право на участие в общем собрании, составлен на 22.02.2020 г.

Для участия в общем собрании акционеру необходимо иметь при себе удостоверение личности, а для представителей акционера – доверенность.

Stimat acționar al «Intermediar» S.A.

În baza hotărârii consiliului Societății din 21.02.2020, «Intermediar» S.A. anunță despre convocarea la data de 27 martie 2020 a adunării generale ordinare anuale a acționarilor Societății. Modul de desfășurare a adunării – cu prezența acționarilor. Locul desfășurării adunării: Republica Moldova, or. Chișinău, str. Industrială, 40. Începutul înregistrării – ora 10:15. Încheierea înregistrării – ora 10:55. Începutul adunării – ora 11:00.

ORDINEA DE ZI:

1. Examinarea dării de seamă financiară anuale;
2. Aprobarea dării de seamă anuale al Consiliului;
3. Aprobarea dării de seamă anuale a Comisiei de Cenzori;
4. Cu privire la repartizarea venitului al Societății pe anul 2019 și aprobarea normativelor de repartizare a venitului Societății pentru anul 2020;

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi a adunării generale în zilele lucrătoare începând cu data de 17 martie 2020 de la 10:00 până la 14:00 în incinta Societății pe adresa: în incinta Societății pe adresa: mun. Bălți, str. Victoriei, 51, la fel și pe adresa: mun. Chișinău, str. Industrială, 40.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare, este întocmită cu starea la data de 21.02.2020.

Pentru a participa la adunare acționarii trebuie să posede buletinul de identitate, reprezentanții acționarilor – buletinul de identitate și procura, legalizată în conformitate cu Legea cu privire la societățile pe acțiuni.

**Pentru informații: or. Bălți (231) 32-176,
în or. Chișinău (22) 835-402.**

Compania

„Moldagroconstrucția” SA

În conformitate cu hotărârea Consiliului Societății din 21 februarie 2020 anunță despre convocarea Adunării generale ordinare anuale a acționarilor, care va avea loc la 27 martie 2020 pe adresa: str. Mt. Varlaam, 65, Chișinău. Înregistrarea de la ora 9-00 până la 10-45. Începutul adunării la ora 11-00.

ORDINEA DE ZI

1. Darea de seamă anuală a Organului executiv privind rezultatele activității economico-financiare a Societății în anul 2019.
2. Darea de seamă anuală a Consiliului Societății.
3. Darea de seamă anuală a Comisiei de Cenzori.
4. Aprobarea normativelor de repartizare a profitului Societății pentru a. 2020.
5. Cu privire la repartizarea profitului anului 2019, redistribuirea rezervelor, inclusiv plata dividendelor anuale.
6. Alegerea membrilor Comisiei de cenzori, aprobarea cuantumului retribuției muncii membrilor ei..

Adunarea generală va fi ținută cu prezența acționarilor.

Lista acționarilor, care au dreptul să participe la adunarea generală va fi întocmită conform situației din 25 februarie 2020 de către societatea de registru „GRUPA FINANCIARĂ” SA.

Acționarii să se prezinte cu documentul, care certifică identitatea, în caz că acționarii nu au posibilitate să participe la adunare personal, pot delega reprezentantul cu procură, autentificată conform legislației. Persoanele juridice prezintă Extrasul din Registrul de Stat al Persoanelor juridice, eliberat recent (2019-2020).

Cu materialele ordinii de zi a adunării generale acționarii vor putea familiariza începând cu 17 martie 2020 pe adresa: m. Chișinău, str. Mt. Varlaam, 65, bir. 244, de la 10-00 până la 16-00 în zile lucrătoare.

Consiliul Societății

Tel. de contact: 022 21-23-94; 022 22-15-65.

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
январь 2020 г.

2

Решения Административного
совета Национальной комиссии
по финансовому рынку

2

Парламент одобрил новые
правила для рынка
небанковского
кредитования

3

Вопросы участия ссудо-сберегательных ассоциаций в распределении потоков денежных переводов из-за границы и стимулирования финансовой инклюзии получателей переводов из сельской местности обсуждались 25 февраля в ходе круглого стола, состоявшегося в Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР).

Отметим, что меры в сфере развития возможностей ассоциаций как агентов в области денежных переводов и других платежных услуг будут внедряться НКФР в рамках Соглашения с IFAD о предоставлении гранта на «Проект повышения экономико-климатической устойчивости сельской местности – развитие возможностей укрепления ССА», проводимого при финансовой поддержке ЕС.

Основная цель проекта заключается в подключении ссудо-сберегательных ассоциаций к международной системе выплаты наличных денежных переводов и усилении их институциональных возможностей в целях поддержки, адаптации и внедрения собственных сберегательных и заемных финансовых продуктов, предназначенных для получателей переводов, проживающих в сельской местности.

Председатель НКФР Валериу Кицан отметил в ходе круглого стола, что развитие безопасной инфраструктуры сектора небанковского кредитования, частью которого являются и ссудо-сберегательные ассоциации, представляет собой одну из приоритетных задач НКФР. «Надо признать, что этот рынок располагает значительными неосвоенными возможностями, в реализации которых могут быть направлены серьезные инвестиционные потоки. ССА – звено финансового посредничества на небанковском рынке – могут стать одним из ключевых механизмов перераспределения денежных средств, полученных

НКФР и IFAD примут меры для направления денежных переводов из-за рубежа в сельскую местность при помощи ссудо-сберегательных ассоциаций

в виде переводов, с их последующим инвестированием в виде займов в развитие аграрного бизнеса в сельской местности», – заявил председатель НКФР.

В связи с этим директор Департамента небанковского кредитования НКФР Алина Чеботарев рассказала о проводимых мерах в рамках Соглашения с IFAD в контексте существующих регулирующих норм, указав на критерии, установленные для отбора пилотных ССА, которым предоставят помощь в процессе получения статуса платежного агента.

Алина Чеботарев подчеркнула, что, по сравнению с банками, ассоциации обладают большим преимуществом за счет широкого представительства в районах страны, они находятся ближе к гражданам, проживающим в селах, что открывает новые возможности доступа к финансовым услугам, в том числе ссудо-сберегательным продуктам, предназначенным для сельского микробизнеса. «Основным полем деятельности для ассоциаций станут села, а приоритетное внимание будет уделяться населенным пунктам, находящимся вне поле-

зрения банковского сектора», – добавила Алина Чеботарев.

В продолжении темы консультант компании Magenta Consulting SRL Яна Семенова сообщила о результатах «Исследования вопросов миграции и денежных переводов в сельских зонах Молдовы», послужившего определяющей предпосылкой для выявления коридоров миграции и зон концентрации, оценки эмигрантов из зон миграции и зон деятельности ССА.

В свою очередь менеджер по финансовым услугам и сельскому развитию в UCIP IFAD Елена Бурлаку отметила, что «предоставление гранта на развитие бизнеса за счет денежных переводов является важным стимулирующим инструментом для молодых предпринимателей, намеренных открыть и развивать собственный бизнес на родине. Это является в то же время катализатором финансовой инклюзии мигрантов и сельского развития в целом», – сказала Елена Бурлаку.

По данным НКФР, на 30 сентября 2019 года в стране работали 240 ссудо-сберегательных ассоциаций, из которых 176 ассоци-

ций категории «А», 64 – категории «В» и Национальная центральная ассоциация ссудо-сберегательных ассоциаций. Общая сумма выданных ими займов составила 933,3 млн леев, а получателями стали около 40 тысяч человек.

За этот же период ССА категории «В» привлекли сберегательных вкладов на сумму 570 млн леев от 7,2 тысяч человек.

Деятельность ассоциаций регулируется Законом №139/2007, согласно которому ссудо-сберегательная ассоциация является некоммерческой организацией с особым правовым статусом, созданной на добровольных началах физическими и юридическими лицами, объединенными общностью принципов. ССА принимают от своих членов сберегательные вклады, выдают им ссуды, а также предоставляют им другие финансовые услуги. Цель ССА заключается в поддержке законной деятельности своих членов для улучшения их экономических и социальных условий путем предоставления услуг.

Пресс-служба НКФР

Курс валют
на 26.02.2020 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.8588
EUR	1	19.3526
UAH	1	0.7282
RON	1	4.0252
RUB	1	0.2732

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com

тел.: 022 22-12-87;

факс: 022 22-05-03

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Banca Națională
a Moldovei

COMISIA NAȚIONALĂ
A PIETEI FINANCIARE

nvată
Dă sens banilor

**От накопления
сбережений
к инвестициям**

**Что делать, когда
деньги в излишке**

Читайте на стр. 5.

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

“Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный телефон – 022 22 9445,

email – gt@capital.market.md

СДЕЛКИ НА ВТОРИЧНОМ РЫНКЕ

В январе 2020 года на вторичном рынке провели 1899 сделок с корпоративными ценными бумагами на сумму 40,25 млн леев, в сделках участвовало 0,57 млн ценных бумаг, а их объем увеличился на 16,7 млн леев или на 70,92% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Таблица №1).

Доля сделок на вторичном рынке в январе 2020 года по объему и количеству сделок отражена в Диаграмме №1 и Диаграмме №2.

Кроме того, в январе 2020 года на вторичном рынке НКФР утвердила два проспекта добровольных предложений о получении контроля над ценными бумагами (Таблица №2).

СДЕЛКИ НА РЕГУЛИРУЕМОМ РЫНКЕ

В январе 2020 года на регулируемом рынке провели 38 сделок на сумму 12,79 млн леев, в сделках участвовало 0,03 млн ценных бумаг.

В структуре сделок за январь 2020 года наибольшая доля приходится на сделки купли-продажи – 12,45 млн леев или 97,34% от общего объема сделок на регулируемом рынке.

Кроме того, сделки, осуществленные посредством аукционов по продаже единых пакетов, составили 0,34 млн леев или 2,66% от общего объема сделок на регулируемом рынке (Диаграмма №3).

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ**ВНЕ РЕГУЛИРУЕМОГО РЫНКА ИЛИ ВНЕ МТС**

Согласно отчетам, представленным субъектами, в январе 2020 года вне регулируемого рынка или вне МТС провели 1861 сделку на сумму 27,46 млн леев, в сделках участвовало 0,54 млн единиц ценных бумаг.

В структуре сделок вне регулируемого рынка или вне МТС наибольшая доля приходится на сделки купли-продажи – 25,08 млн леев или 91,33%, другие сделки (наследование, дарение, правопреемство на ценные бумаги в результате реорганизации акционера-юридического лица и т. д.) составили 2,38 млн леев или 8,67% от общего объема сделок, зарегистрированных вне регулируемого рынка или вне МТС (Диаграмма №4).

MD 2012, мун. Кишинёв,

пр-т Штефана чел Маре, 77,
тел. (373 22) 859 401; www.cnpf.md

Генеральное Управление институционального развития и внешних отношений: тел. (373 22) 859 430

Национальная комиссия по финансовому рынку

БЮЛЛЕТЕНЬ • 1 • 2020

РЫНОК КАПИТАЛА

Диаграмма №1 Структура сделок на вторичном рынке, январь 2020 г. (по объему сделок)

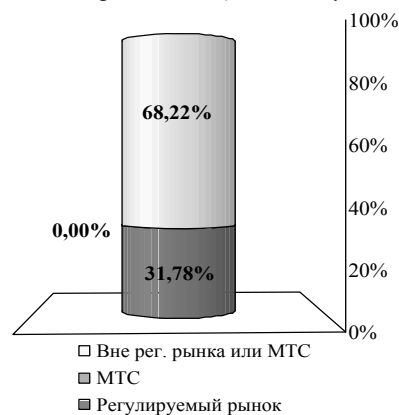

Диаграмма №2 Структура сделок на вторичном рынке, январь 2020 г. (по объему сделок)

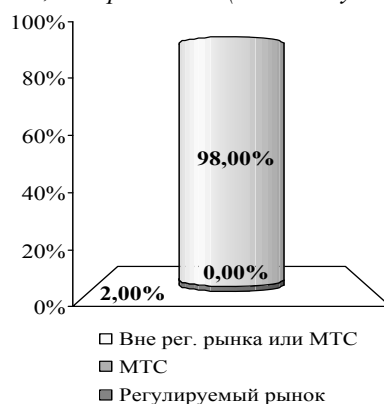

Диаграмма №3 Структура сделок на регулируемом рынке в январе 2020 г.

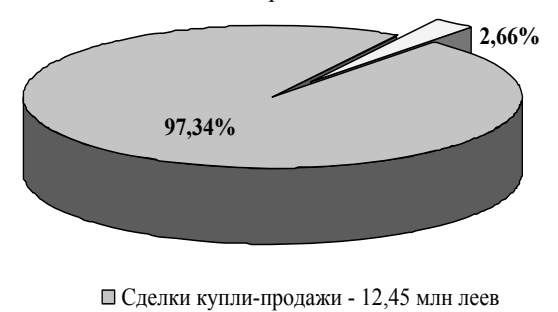

Диаграмма №4 Структура сделок вне регулируемого рынка или вне МТС в январе 2020 г.

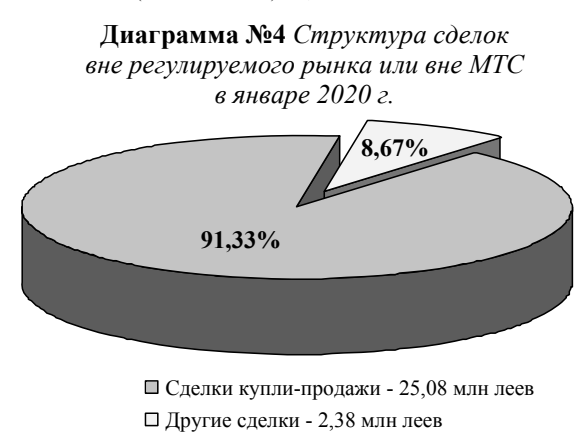

Таблица №1 Показатели объемов сделок с корпоративными ценными бумагами в январе 2019 – 2020 гг.

январь	Регулируемый рынок		Многосторонняя торговая система (МТС)		Вне регулируемого рынка или МТС		Всего вторичный рынок	
	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев
2019	4	0,19	4	0,20	73	23,16	81	23,55
2020	38	12,79	0	0	1861	27,46	1899	40,25

Таблица №3 Добровольные предложения о получении контроля над ценными бумагами в январе 2020 г.

Решение НКФР	Дата опубликования в Monitorul Oficial	Наименование оферента	Данные о ЦБ, составляющих объект предложения			
			Наименование эмитента	Номинальная ст-сть, леев	Предложенная цена, леев	Кол-во акций, составляющих объект предложения
№2/3 от 20.01.2020	24.01.2020	Павел Русу, Джорджета Ковалев-Русу, Сергей Мунтян	UNIVERSUL SA	10,00	10,00	3 275
№2/2 от 20.01.2020	24.01.2020	Валериу Дойбань	TOCUŞOR SA	20,00	25,00	56 392

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания от 24 февраля 2020 года Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. РЕГУЛИРОВАНИЕ:

- Утвердил законопроект о внесении изменений в некоторые законодательные акты, утвержденный протокольной записью №42/1 от 16.09.2019, который обеспечивает частичный перенос в национальное законодательство требований Регламента (ЕС) №1060/2009 Европейского парламента и Совета Европы от 16 сентября 2009 года о кредитных рейтинговых агентствах. Документ четко устанавливает статус кредитных рейтинговых агентств как участников финансового небанковского рынка, содержит ясные положения об их регистрации и надзоре. Также законопроект содержит положения о регистрационных и надзорных пошлинах для рейтинговых агентств.

- Внес изменения в Инструкцию об отчетности лиц, владеющих лицензиями и разрешениями на деятельность на рынке капитала, утвержденную Постановлением НКФР №38/5 от 3 июля 2015 года, в целях адаптации нормативной базы к положениям Закона о рынке капитала №171 от 11.07.2012, относящимся к требованиям к отчетности для лиц, обладающих лицензией или разрешением на деятельность на рынке капитала.

II. АВТОРИЗАЦИЯ

- Утвердил регистрацию в Реестре страховых агентов и агентов банкахуранс Страхового агента ANDINIC-ASIG SRL.

- Отозвал лицензию BAR EKKO INSURANCE SRL на право осуществления посреднической деятельности в страховании в связи с добровольным отказом от лицензии.

- Исключил из Государственного реестра ценных бумаг про-

стых именных акций, выпущенных ранее 20 акционерными обществами, в результате их ликвидации и исключения из Государственного реестра юридических лиц.

- Утвердил регистрацию в Государственном реестре ценных бумаг исключение ценных бумаг, выпущенных ранее акционерными обществами:

- RENAME-PLUS, в количестве 20000 простых именных акций, в результате реорганизации путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью;

- VERILARPROIECT, в количестве 200 простых именных акций, в результате реорганизации путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью;

- ORMOTEX, в количестве 56305 простых именных акций, в результате реорганизации путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью.

- Отозвал лицензию AEI PĂDUREANCA на право осуществления деятельности ссудо-сберегательной ассоциации категории «А», в связи с добровольным отказом от лицензии.

- Выдал AEI SUSLENI лицензию категории «А» на право осуществления деятельности ссудо-сберегательной ассоциации на неограниченный срок в селе Суслень Оргеевского района.

- Выдал трастовой компании BV FIDUCIAR INVEST SA предварительное согласие на приобретение государственных ценных бумаг.

III. НАДЗОР

- Отменил прекращение банковских операций на текущих и депозитных счетах следующих ссудо-сберегательных ассоциаций: BANI EXPRES, ECONOMICREDIT, CREDITE-DREPCĂUȚI и AEI MĂRINEȘTI, введенного Распоряжением НКФР №4/15-О от 03.02.2020.

Пресс-служба НКФР

Минфин получил в бюджет 530,37 млн леев (\$30 млн) от размещения ГЦБ

Министерство финансов получило для нужд государственного бюджета 530,37 млн леев (\$30 млн) от размещения государственных ценных бумаг (ГЦБ) на аукционе во вторник, 18 февраля. Как передает агентство «ИНФОТАГ», это на 4 млн леев меньше предыдущего аукциона по размещению бумаг государства.

Эмитент ГЦБ предложил на аукцион бумаг на сумму 480 млн леев, а спрос со стороны банков составил 691,9 млн леев. Спрос на бумаги по сравнению с предыдущим аукционом уменьшился более чем на 223 млн леев. Эксперты и профессиональные участники рынка капитала связывают это с уменьшением доходности по ГЦБ, которая упала с 7 до 5,5%.

Министерство разместило ГЦБ со средними значениями доходности 4,16-5,52%. Этот показатель ниже доходности, по которой разместились бумаги на предыдущем аукционе, когда их доходность составила 4,17-5,62%.

Такая доходность бумаг государства не покрывает уровня годовой инфляции, показатель которой по итогам января 2020 г. составил 6,85%.

Участники рынка связывают падение доходности бумаг с решением Национального банка от 11 декабря 2019 г., когда регулятор резко снизил базовую ставку с 7,5% до 5,5%.

«На рынке преобладают настроения, согласно которым базовая ставка на протяжении текущего года продолжит снижение. Дальнейшее ее уменьшение уже не будет таким резким, но оно, скорее всего, продолжится, причем, уже в первой половине года», – сказал профессиональный участник рынка.

По его словам, регулятор будет и дальше задействовать финансовые индикаторы, с помощью которых будет расти привлекательность кредитования банками экономики.

Парламент одобрил новые правила для рынка небанковского кредитования

Парламент принял в первом чтении законопроект, направленный на совершенствование нормативно-правовой базы, регулирующей деятельность небанковских кредитных организаций (НКО). Речь идет о поправках, регулирующих деятельность на рынке небанковского кредитования в целях поощрения более ответственного финансирования.

ЧТО ПРЕДУСМАТРИВАЕТ ЗАКОНОПРОЕКТ, ПРИНЯТЫЙ БОЛЬШИНСТВОМ ГОЛОСОВ?

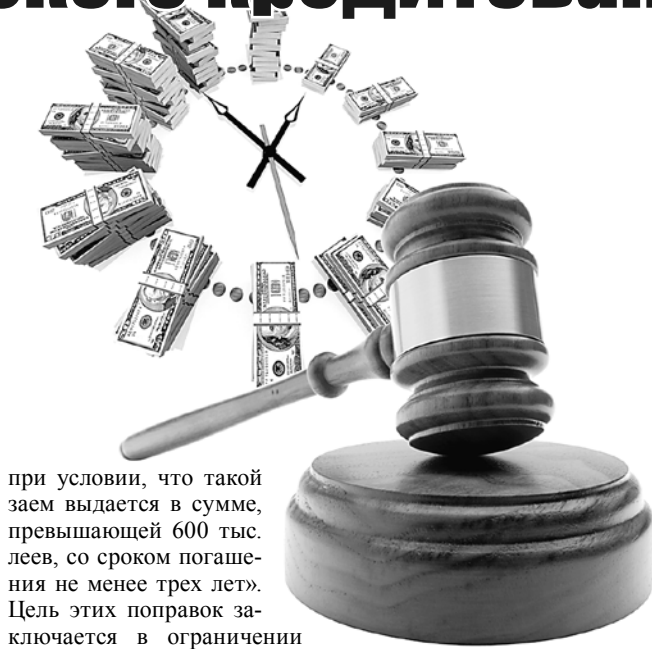
«Законопроект предусматривает внесение поправок в 14 законодательных актов, но в целом основные идеи сводятся к следующему. Самой важной и, по нашему мнению, самой необходимой является идея ограничить расходы по кредитам, выдаваемым как организациями небанковского кредитования, так и коммерческими банками на срок до двух лет. Речь идет об ограничении расходов в пределах начальной суммы кредита. Другими словами, получатели кредита будут выплачивать кредиторам помимо самого кредита сумму, не превышающую сумму контракта кредитования», – сообщил в ходе заседания Парламента вице-председатель Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) Юрие Филип, представлявший законопроект.

Другое положение, в некотором роде дополняющее предыдущее, заключается в том, что для займов в сумме до 50 тыс. леев, запрещается заключать любые другие правовые акты с тем же потребителем, которые в результате увеличивают его первоначальные денежные обязательства до погашения кредита согласно текущему кредитованию. Должно пройти не менее 10 дней после погашения всех долгов, прежде чем дебитор сможет получить другой кредит, а если потребитель задерживает выплату по кредиту больше, чем на 30 дней, он не сможет взять другой заем в небанковской организации.

Документ предусматривает также, что если начальная сумма кредита меньше 50 тысяч леев, то нельзя вносить изменения в договор, которые в итоге могут увеличить первоначальные денежные обязательства и привести к дальнейшей переплате. Цель этих мер заключается в поощрении ответственного кредитования, в том числе сквозь призму финансовых возможностей клиента и соотношения долга к его доходам, отмечается в сообщении Парламента.

ВОЗМОЖНОСТЬ НКО ПРИВЛЕКАТЬ ФИНАНСОВЫЕ РЕСУРСЫ ОТ НАСЕЛЕНИЯ ОГРАНИЧЕНА

Вице-председатель Административного совета НКФР отметил, что «другие поправки связаны с регулированием источников финансирования небанковских кредитных организаций. А именно: кроме того что эти организации могут получить финансовые средства у местных и зарубежных коммерческих организаций, таких как банки, страховые компании и другие небанковские кредитные организации, законопроект предлагает разрешить получение субординированного займа от учредителей данной организации или фактических благополучателей

при условии, что такой заем выдается в сумме, превышающей 600 тыс. леев, со сроком погашения не менее трех лет. Цель этих поправок заключается в ограничении возможности таких организаций привлекать финансовые средства от населения и оказывать услуги депонирования. «Это фундаментальный принцип, на котором основана вся политика регулирования деятельности этих организаций», – добавил Юрие Филип.

ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ ИНФОРМАЦИИ МИНИМУМ ОДНОМУ БЮРО КРЕДИТНЫХ ИСТОРИЙ

Также законопроект предлагает обязать небанковские кредитные организации, как это происходит в банковском секторе, предоставлять информацию о выданных кредитах минимум одному бюро кредитных историй, сообщил вице-председатель Административного совета НКФР Юрие Филип.

Сейчас в Молдове действуют три лицензированных бюро кредитных историй, и чтобы избавить потребителей информации от необходимости запрашивать ее у всех трех бюро, законопроект предлагает ввести обязательный обмен информацией между всеми бюро, чтобы потенциальный потребитель информации смог получить в одном бюро всю информацию о возможном дебиторе, его платежных возможностях и долговых и заемных обязательствах.

НАРУШЕНИЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА БУДЕТ НАКАЗЫВАТЬСЯ

Для того чтобы правила можно было применить на практике, чтобы мотивировать небанковские кредитные организации соблюдать положения законодательства, законопроект предусматривает введение санкций и штрафов за нарушение требований законодательства, применяемых в виде административных штрафов к менеджменту компаний и к самой компании, в случае неисполнения предписаний органа по надзору об устранении нарушений. В случае выявления органом по надзору нарушений при оформлении договоров потребительского кредитования, НКФР может назначить штраф в размере 10% от выручки от операционной деятельности организации (что включает проценты, комиссию, штрафы, другие платежи по выданным кредитам/финансовому лизингу, а также проценты, приходящиеся на финансовые инвестиции и другие операционные доходы) по состоянию на конец предыдущего года, но не менее 10 тысяч леев.

Для большей прозрачности стоимости кредитов НКО обязаны бу-

дут публиковать на своих сайтах внутренние правила и инструменты для оценки общей стоимости кредита/финансового лизинга.

Важное изменение связано с увеличением минимального уставного капитала НКО с 300 тыс. леев до 1 млн леев, оно вступит в силу с 1 января 2021 года.

«Способна ли НКФР внедрить в жизнь этот законопроект?», – такой вопрос задали докладчику в ходе парламентских слушаний.

«Закон о деятельности небанковских кредитных организаций вступил в силу в октябре 2018 года. Именно с этого момента НКФР приступила не только к мониторингу деятельности этих организаций, как это было прежде, но и к регулированию и надзору. За это время мы создали Реестр авторизованных небанковских кредитных организаций, насчитывающих сейчас 166 компаний. К организациям по микрофинансированию добавились и лизинговые компании. Кроме того, мы установили всех фактических благополучателей этих небанковских кредитных организаций, которым принадлежит не менее 1% уставного капитала или право голоса в небанковской кредитной организации. Таким образом, сейчас мы обладаем полной картиной этого вида деятельности на финансовом рынке страны. Сейчас НКФР располагает достаточными возможностями, и качественными и количественными, чтобы осуществлять надзор в этом секторе», – ответил Ю. Филип.

ОТЗЫВ КОМИССИИ ПО ЭКОНОМИКЕ: САМЫЕ ВАЖНЫЕ ПОПРАВКИ НАПРАВЛЕННЫ НА УСИЛЕНИЕ СТАБИЛЬНОСТИ СЕКТОРА

«Самые важные поправки направлены на усиление стабильности сектора, повышение защиты потребителей, продвижение ответственного кредитования и смягчение риска закрежденности физических лиц», – говорится в отзыве парламентской комиссии по экономике, бюджету и финансам.

Комиссия отметила повышение «требований к минимальному уставному капиталу небанковских кредитных организаций и суммы штрафов за нарушение положений законодательства, регулирующего деятельность небанковских кредитных организаций».

Законопроект должен быть рассмотрен и принят в окончательном чтении Парламентом. Скорее всего, это произойдет в самое ближайшее время.

Влад БЕРКУ

Министр финансов обсудил с иностранными инвесторами предложения по фискальной политике на 2021 год

Предложения по налогово-бюджетной политике на 2021 г. стали предметом обсуждения на встрече вице-премьера, министра финансов Сергея Пушкуча с представителями Ассоциации иностранных инвесторов РМ.

Как сообщает «ИНФОТАГ» со ссылкой на сайт министерства, он заверил, что целью Минфина является развитие национальной экономики, поддержка бизнес-среды, а также соблюдение бюджетного календаря, чтобы за фискальную политику на следующий год Парламент проголосовал до летних каникул.

«Это обеспечило бы 5-6 месяцев, в течение которых экономические агенты могли бы подготовить свои бизнес-планы, внести коррективы в системы отчетности и учета», – сказал Пушкуча.

По словам государственного секретаря министерства Дорела Норок, приоритетами фискальной политики на 2021 г. станут «упрощение налогового администрирования, обеспечение справедливой системы уплаты налогов, снижение затрат на отчетность и уплату налогов и сборов, стандартизация налоговых режимов, а также обеспечение предсказуемости при применении налогов и сборов».

Согласно сообщению, члены Ассоциации поблагодарили министерство за приглашение к обсуждению проекта и открытость к бизнес-среде в процессе разработки фискальной политики на следующий год. Они положительно отозвались о ряде инициатив по налогово-бюджетной политике, представленные Минфином, и высказали предложения членов Ассоциации для включения в документ.

Совет по конкуренции проверит правомерность поглощения Banca Transilvania компании Microinvest

Совет по конкуренции анализирует операцию экономической концентрации, выразившуюся в поглощении АО Banca Transilvania путем приобретения 100% уставного капитала O.C.N. Microinvest SRL.

Чтобы установить совместимость экономической концентрации с обычной конкурентной средой, антимонопольный орган проанализирует заявленную операцию в соответствии с действующим законодательством. Совет по конкуренции выразил заинтересованность в получении наблюдений и точек зрения от сторонних экономических агентов относительно того, как заявленная экономическая концентрация влияет или может повлиять на конкуренцию на данном рынке.

Президент НБМ: К вопросу о выплате дивидендов Нацбанк подходит к каждому банку индивидуально

К вопросу о выплате банками дивидендов акционерам Национальный банк Молдовы (НБМ) подходит к каждому банку в индивидуальном порядке, как заявил президент НБМ Октавиан Армашу.

В беседе с корреспондентом «ИНФОТАГ» он сказал, что у НБМ не существует общего запрета на выплату банками дивидендов.

«Каждый банк знает требования НБМ к нему по капиталу, или, например, по ликвидности. И когда банки спрашивают у нас разрешения на выплату дивидендов, мы в НБМ смотрим на эти показатели, делаем специальные стресс-тесты, чтобы лучше понимать, чем может быть чревата выплата того или иного размера дивидендов. И только на основании своих расчетов индивидуально по каждому банку принимается решение о том, как банкам поступать с дивидендами», – сказал Армашу.

По его словам, бывает так, что по результатам стресс-тестов НБМ может рекомендовать тому или иному банку воздержаться от выплаты акционерам дивидендов.

По итогам 2019 г. все 11 банков Молдовы получили положительный финансовый результат, заработав чистую прибыль в размере 2,3 млрд леев, что на 55,5% превышает результат 2018 г. Больше половины всей прибыли по системе (61,2%) обеспечили два банка: Moldova Agroindbank (31,2%) и Moldindconbank (30%).

В 2019 г. рентабельность активов (ROA) по системе выросла по сравнению с 2018 г. на 0,6 п. п., составив 2,5%. Рентабельность капитала (ROE) увеличилась на 3 п. п., достигнув уровня 14,6%.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки: Moldpresa: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: Instituția Publică Ediția Periodică CAPITAL MARKET

Регистрационный №: 1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Главный редактор: Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Лилия АЛКАЗЭ

Прием объявлений и отчетов:

ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115. (угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL BC "Victoriabank", S.A., fil.11, Chișinău, BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket". Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы. Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL

Закон о субсидировании сельского хозяйства: нет предела совершенству

Недавно были предложены поправки в Закон №276/2016 «О принципах субсидирования развития сельского хозяйства и сельской местности». Авторы поправок представили исследование, где обращают внимание на ряд недочетов, ухудшающих положение дел в сельском хозяйстве и прямо отражающихся на перспективах отрасли.

Предлагаемые изменения крайне важны, учитывая ключевую роль сельского хозяйства для национальной экономики страны. С сельским хозяйством связан целый ряд смежных отраслей, охватывающих экономику, социальную и культурную сферы, определяющих образ жизни села и уровень жизни населения. Большое количество жителей сельской местности не обладают возможностями и способностями обеспечить достойный уровень доходов, поэтому происходит миграция, в основном за пределы страны. Это явление приобрело серьезные масштабы, став основной проблемой страны и отражаясь на всех экономических и социальных показателях.

Молдова сильно зависима от сельского хозяйства и уровня развития села – за последние пять лет доля сельского хозяйства в ВВП составляет от 11 до 12%. Произведенные продукты и товары составляют в среднем 45% молдавского экспорта.

Поправки в закон, по мнению авторов, должны привести к росту показателей или по крайней мере помочь избежать их снижения.

О каких именно поправках идет речь?

Прежде всего, предлагается увеличить предельный возраст молодых фермеров с 35 до 40 лет, участвующих в программе субсидирования авансом. Это надо для того, чтобы предложить многим молодым фермерам, впервые начинающим собственный аграрный бизнес, получить финансовую поддержку

государства. Поправки станут ответом на демографические вызовы, с которыми сталкивается Молдова, угрожающие ее социально-экономическому будущему. Необходимо сделать ставку на привлечение молодежи к активному открытию собственных компаний в сельском хозяйстве, к развитию сельской местности. Сейчас молодежь составляет четверть всего населения страны, является стратегическим компонентом устойчивого развития, источником рабочей силы, фактором создания семей и непрерывности воспроизведения общества. В ходе субсидирования сельского хозяйства и сельской местности выяснилось, что в отрасли занято очень мало молодых людей.

Согласно действующему законодательству, для привлечения молодежи и женщин в сельское хозяйство государство выделяет повышенные субсидии на общих условиях, то есть не менее 15% от суммы инвестиций.

В сравнении с соседними странами и странами региона, Молдова занимает последнее место по уровню занятости среди молодежи (18,1% в возрастной группе 15-24 года и 42,4% – в возрастной группе 25-29 лет). В то же время среди молодых людей отмечен самый высокий уровень безработицы (более 66%, согласно международным данным) в сравнении с указанными странами, что в два раза превышает средний показатель по Европе.

Если не принять срочных мер, ситуация может ухудшиться, будет сокращаться количество моло-

дежи и женщин, осуществляющих предпринимательскую деятельность в аграрной отрасли, а также других отраслях на селе. Это приведет к росту миграции за границу или миграции населения из сел в города.

Анализ ситуации с момента вступления в силу Закона №276/2016 (2017 – 2019) показал, что количество молодых фермеров – получателей субсидий снизилось. Например, в 2017 году финансовую помощь получили 197 молодых производителей, в 2018 году – 147, а в 2019 году этот показатель упал до 90 человек. Если говорить о субсидировании авансом для молодых фермеров, то и здесь наблюдается снижение числа получателей. В 2018 году из 27 выбранных и допущенных заявителей на субсидирование 18 или 66,7% пришлось на долю женщин – фермеров и 33,3% или девять – на долю

молодых фермеров. В 2019 году из 63 агропроизводителей, впервые начинающих свое дело, получили субсидирование 37 женщин – фермеров и 26 молодых фермеров.

Другая поправка связана со статьей 20 Закона и предусматривает, что один бенефициар в течение одного года субсидирования может получить субсидии по нескольким направлениям. Например, если речь идет о создании зоотехнической фермы по производству коровьего молока, то сюда включаются строительные работы, реконструкция, технологическое оснащение помещений. Все это содержится в статье 1.4. «Стимулирование инвестиций на оборудование и технологическую реновацию зоотехнических ферм». Но ферма становится фермой при наличии там поголовья животных (1.5. «Стимулирование приобретения племенных животных и сохранения их генетического

фонда»). Для того чтобы инвестиции были эффективнее, логично, чтобы обе меры субсидировались параллельно.

Предлагается изменить и статью о льготах некоторым категориям сельскохозяйственных производителей. Согласно новым поправкам, размер финансовой помощи будет увеличен до 20%, а процедура предоставления льгот и категории их получателей будет утверждать правительство.

Эти поправки не оставляют никакого сомнения в предсказуемости закона об оказании государством поддержки аграриев. С другой стороны, время, прошедшее с момента принятия документа, показало, что в этой сфере всегда есть место для совершенствования. Это не только веление времени, но и наше желание стать более успешными.

Константин ОЛТЯНУ

Четыре крупных игрока доминируют на местном банковском рынке. Это Moldova Agroindbank, Mobiasbancă, Moldindconbank и Victoriabank. Они держат 80% всех активов и им принадлежит 87% всей прибыли по банковской системе за 2019 год. Остальные банки делят 20% рынка.

Эти четыре банка отличаются разнообразием финансовых услуг и продуктов, предлагаемых физическим и юридическим лицам, включая кредиты и финансовые сделки. Игроки усилили свои позиции на рынке в результате развития ипотечного кредитования (участие в программе Prima casa) и потребительского кредитования. Сумма выдаваемых ими кредитов без залога составляет до 100 000 леев.

ПОЛОВИНА ЛИКВИДНОСТИ РАЗМЕЩЕНО В ГЦБ

«Ликвидные активы по-прежнему преобладают в банках, чуть менее половины из них – это наличные средства, государственные ценные бумаги (ГЦБ) или размещения в денежных инструментах центрального банка. В то же время, несмотря на рост, кредиты не превышают 45% от совокупных банковских активов, что отражает сохранение структурных недостатков в банковской посреднической деятельности», – считают в Expert-Grup.

Коммерческие банки по-прежнему хорошо капитализированы, обладают качественными активами и достаточной ликвидностью для проведения кредитной деятельности. В результате внедрения макропруденциальной политики и введения новых дополнительных требований к капиталу согласно Базель III, у банков образовался достаточный объем собственных фондов. В целом уровень совокупных собственных фондов составляет около 25%,

Четыре компании доминируют на банковском рынке Молдовы

тогда как предел установлен на уровне 10% плюс амортизация капитала. В зависимости от банка, этот показатель составляет от 19 до 51%, при этом более высокие показатели у малых банков и более низкие – у крупных. Краткосрочная ликвидность остается на высоком уровне, что еще раз подтверждает проблему с кредитованием. Около 51% активов – это ликвидные активы (ГЦБ, обязательные резервы, сертификаты НБМ), тогда как кредиты составляют всего 45%. С другой стороны, улучшается долгосрочная ликвидность, хотя и остается на невысоком уровне во многих банках на фоне расширения портфеля ипотечного кредитования, где срок погашения кредитов больше.

Таким образом, несмотря на высокий уровень ликвидности, остается открытым вопрос ее качества и способности поддерживать кредитную деятельность. Практически весь излишек ликвидности в банках – это кратковременная ликвидность, она не способна активно поддерживать кредитование инвестиционных проектов компаний, то есть кредитами на срок не менее 5 лет. Так как отсутствуют частные пенсионные фонды и инвестиционные фонды, немного долгосрочной ликвидности направляется в программу Prima casa, а остальные средства могут в сущности поддерживать текущую деятельность компаний, потребительское кредитование или краткосрочные ГЦБ. Ка-

чество активов улучшается на фоне роста объема новых кредитов, выдаваемых самым ответственным плательщикам – физическим лицам. Уровень плохих кредитов снизился на 4 п. п. по сравнению с предыдущим годом, до 8,5% в четвертом квартале 2019 года (от 4,6 до 18% в зависимости от банка).

ЧАСТНЫЙ СЕКТОР УВЯЗ В ГАРАНТИЯХ И НИЗКОЙ ПРИБЫЛЬНОСТИ

По мнению экономистов Expert-Grup, проблемы с кредитованием компаний, увеличение доходов домашних хозяйств и стабильность процентных ставок привели к расширению портфеля потребительских кредитов примерно на 30% по сравнению с концом предыдущего года или в два раза, по сравнению с показателем трехлетней давности. Кроме того, население продолжает обращаться к программе Prima casa, работающей при посредничестве коммерческих банков. В 2019 году зарегистрировано более 2700 новых договоров. В результате в 2019 году кредитование физических лиц в среднем выросло на 40% по сравнению с предыдущим годом, достигнув 34% в общем объеме банковских кредитов. Конечно, радует, что банковский сектор становится более доступным для населения, но такая тенденция означает дальнейшую блокировку кредитования юридических лиц и, соответственно, реальной экономики. Кредитование юридических лиц незначительно выросло в 2019 году (+3% против предыдущего года), обладает скромными перспективами роста на будущее. Налоговая реформа, внедренная в конце прошлого года, не повысила аппетит к инвестициям. Более того, проблема остается как со спросом, так и с

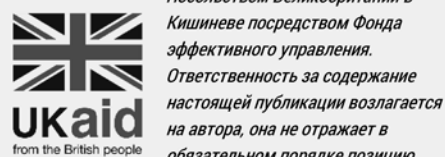

Элементы накопления сбережений/инвестирования

Убедись, что ты их точно понимаешь!

- Коммерческий банк
- Банковский депозит
- ФГДБС
- Лимит гарантирования
- Ссудо-сберегательные ассоциации
- Сберегательные вклады
- Государственные ценные бумаги
- Частные пенсии
- Страхование жизни

¹ Закон № 575 о гарантировании депозитов в банковской системе от 26.12.2003

Эта публикация профинансирована Посольством Великобритании в Кишиневе посредством Фонда эффективного управления. Ответственность за содержание настоящей публикации возлагается на автора, она не отражает в обязательном порядке позицию британского правительства.

От накопления сбережений к инвестициям

Что делать, когда деньги в излишке

➤ Процесс накопления сбережений/инвестирования

Порой случается, что мы не тратим до конца месяца все заработанные деньги, поэтому у нас накапливаются определенные сбережения. Разумеется, мы можем хранить эти деньги дома либо в кошельке, но чаще всего их хранят в банке. Самый простой и доступный способ сбережения – текущие счета или же депозиты, предлагаемые коммерческими банками. В определенный момент, когда накапливаются значительные денежные резервы, сбережения могут использоваться для инвестиций. Отечественный финансовый рынок не предлагает слишком много инструментов для накопления сбережений или для инвестиций, тем не менее, принимая во внимание перспективы его развития, следует быть в курсе концептов и финансовых рисков, которые могут проявиться со временем.

➤ Банковские депозиты

Главная форма накопления, доступная в нашей стране, это банковский депозит. Данный финансовый продукт предполагает размещение в банке определенной денежной суммы на определенный срок, за которую банк выплачивает проценты. Вложенные деньги банк помещает на счет, а у владельца есть право получить их в соответствии с условиями договора. В случае некоторых категорий людей хранимые в банках деньги представляют собой неотложные средства для повседневной жизни. Речь идет о заработной плате, пенсии, пособиях по безработице, пособиях, выплачиваемом уязвимым лицам. Государство страхует депозиты, размещенные в банках Республики Молдова, посредством Фонда гарантирования депозитов в банковской системе (ФГДБС)¹. Он гарантирует выплату в случае банкротства банка как депозитов в леях, так и депозитов в иностранной валюте. Вместе с тем, стоит обратить внимание на то, что возвращается не вся сумма открытых депозитов. Вне зависимости от числа депозитов, принадлежащих одному лицу, и их размера в настоящее время установленный лимит гарантирования составляет 50 тыс. леев.

➤ Сберегательные вклады

Другая форма накопления, существующая на отечественном финансовом рынке, это сберегательные вклады в ссудо-сберегательных ассоциациях. Как правило, такие финансовые учреждения осуществляют деятельность в сельской местности, а их цель – упростить членам ассоциации доступ к финансированию. Однако прежде чем получить возможность делать вклады или же получать ссуды, необходимо вступить в ассоциацию и внести паевой взнос. Важный аспект состоит в том, что в настоящее время сберегательные вклады в отличие от банковских депозитов пока не гарантируются. Таким образом, человек, вкладывающий определенную сумму денег в такой ассоциации, должен знать, что он, тем самым, соглашается на все вытекающие из этих действий риски.

➤ Финансовые инвестиции

Чаще всего финансовые активы могут быть представлены в виде акций, облигаций, частных пенсионных фондов, инвестиционных фондов или же других производных инструментов. Отечественный финансовый рынок располагает ограниченным выбором финансовых активов, которые физические лица могут приобрести в инвестиционных целях. Теоретически доступны лишь государственные ценные бумаги (ГЦБ), выпускаемые Министерством финансов для финансирования государственного долга, акции определенных компаний, допускаемые к торгам на фондовой бирже, некоторые планы пенсионных добровольных накоплений или же страхование жизни.

около 10-12% для юридических лиц и минимум 14-16% для потребительских кредитов. Процентные ставки немного выросли в сегменте ипотечных кредитов, выдаваемых для программы Prima casa, они составляют максимум 8% с 20 января, что представляет собой ориентировочную ставку для новых вкладов в национальной валюте, привлеченных на срок от 6 до 12 месяцев, плюс максимальная маржа со стороны банков в размере 2%. Ставки по ГЦБ снижаются одновременно с ослаблением денежной политики и снижением прибыли, полученной по инструментам денежной политики, используемым для стерилизации излишков ликвидности.

ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ КРЕДИТЫ ТОРМОЗЯТ ИНВЕСТИЦИОННУЮ АКТИВНОСТЬ БИЗНЕСА

Рост потребительского кредитования и совокупного спроса не ведет к росту кредитования инвестиционной активности компаний. Практически увеличение потре-

бления происходит на основе импортных товаров, тогда как местные компании настороженно относятся к осуществлению новых инвестиционных проектов. Более того, инвестиции, осуществленные в 2019 году, стали результатом налоговой реформы, использования собственных средств компаний или финансирования из-за рубежа, а не за счет внутренних банковских ресурсов. Таким образом, перспективы роста кредитования юридических лиц остаются скромными, всего 5% в этом году. Спрос является недостаточно качественным, чтобы соответствовать запросам банков, особенно что касается залога или стабильной рентабельности бизнеса. Что касается предложения, слишком много риска связано с исполнением залога, возмещением ущерба, а также отсутствует долгосрочная ликвидность, которая могла бы поддержать инвестиционный кредит. Сюда добавляется политическая неопределенность, так как в этом году пройдут выборы.

Виктор УРСУ

Впервые за последние 11 лет цены на квартиры в Кишиневе показали положительную динамику роста

Впервые за последние 11 лет цены на квартиры в Кишиневе показали положительную динамику роста на 5-7%.

Как сообщил агентству «ИНФОТАГ» генеральный директор агентства по недвижимости NIKA-Imobil Петр Олейник, в первой половине 2019 г. цены на рынке были стабильными.

«В течение трех лет, с 2016 г. до первой половины 2019 г., индекс стоимости квадратного метра жилья оставался без изменений, составляя в среднем 510 евро», – сказал он.

По его словам, во второй половине 2019 г. трехлетний период стабильных цен завершился, и стоимость жилья медленно поползла вверх.

«Цены на жилье в молдавских леях выросли меньше, в среднем на 5-6% за счет укрепления курса национальной валюты по отношению к евро, и составляют примерно 10,6 тыс. леев за квадратный метр», – отметил топ-менеджер агентства.

Он сказал, что, начиная с 2007 г., цены на недвижимость в Молдове номинируются в евро, а до этого были в долларах США.

Анализируя стоимостное состояние жилья, руководитель агентства NIKA-Imobil отметил, что с максимальных значений 2008 г. цены в евро за 11 лет снизились на 40%, а в леях на 30%.

«Наиболее значительное изменение цены – снижение в 2,3 раза – произошло в долларах США, с \$1,4 тыс. в 2008 г., до \$600 за квадратный метр в 2018 г. за счет изменения соотношения пары евро – доллар», – сказал он.

Денежные переводы в Молдову незначительно выросли

Объем денежных переводов в Молдову посредством банков от физических лиц из-за рубежа в январе составил \$86,57 млн, что на 0,8% больше, чем год назад.

Как передает «ИНФОТАГ» со ссылкой на данные НБМ, \$71,32 млн направлено через системы международных денежных переводов. Доля переводов в евро увеличилась за год с 52,5 до 59,1%, тогда как в долларах США и российских рублях, наоборот, уменьшилась с 43,4 до 37,8% и с 4,1 до 3,1%.

Почти половина трансфертов – 47,3% (+4,5 п. п.) – поступили из стран Евросоюза, а 17,7% (-3,3 п. п.) – из СНГ.

По странам происхождения переводов в пользу физических лиц на первое место вышел Израиль с долей 23% (\$19,9 млн), отодвинув на второе место бескрайнюю Россию – \$16,7 млн (16,7%). Далее следуют Италия – \$11,68 млн (13,5%), Германия – \$6,45 млн (7,5%), США – \$5,99 млн (6,9%), Великобритания – \$5,57 млн (6,4%).

НБМ отмечает, что переводы из-за границы в пользу физических лиц через банки состоят не только из трансфертов трудовых мигрантов, но также включают односторонние переводы в виде пенсий, пособий, наследства, подарков, пожертвований и другие виды переводов.

В 2019 г. чистый объем денежных переводов в Молдову через банки в пользу физических лиц составил менее \$1,223 млрд, что на 3,5% меньше, чем годом ранее.

Исторический максимум был зарегистрирован в 2008 г., когда граждане Молдовы перевели на родину \$1,66 млрд.

предложением. Спрос существует, но его недостаточно для оживления кредитования. Проблема заключается и в необходимости твердых гарантий, в обеспечении достаточной прибыли, и в отсутствии интереса к инвестиционным проектам. Что касается предложения, его качество снижается высокими рисками, учитывая длительный период исполнения залога и возмещения ущерба, а также недостатком долгосрочной ликвидности для поддержки инвестиционных проектов компаний.

Избыток ликвидности в банковском секторе сохранил стабильным предложение кредитов, в том числе и их стоимость. Кроме того, недавнее ослабление денежной политики путем снижения базисной ставки до 5,5% может привести к небольшому снижению процентных ставок в 2020 году. Процентные ставки по новым кредитам в национальной валюте колебались в пределах 8%. Хотя речь идет о номинальных процентных ставках на кредиты, с добавлением всех комиссионных они достигают фактически

Рынок FOREX – Инвестиция, Страхование или Казино?

Рынок обмена валюты (foreign exchange market или forex) зародился многие тысячелетия назад, но стал стремительно развиваться с появлением и развитием международной торговли и средств связи (телеграф, телефон, интернет).

Органическими участниками этого рынка являются предприниматели, осуществляющие товарно-денежный обмен со странами, которые используют иную валюту, так называемые импортёры и экспортёры. Данный рынок абсолютно незаменим для вышеназванных участников, поскольку денежный поток их расходов и доходов происходит в разных валютах. В современном, высококонкурентном мире нормы чистой прибыли в некоторых отраслях зачастую не превышают 3-5% торгового оборота. Это означает, что в случае минорного изменения валютного курса, прибыльный при прочих равных условиях бизнес рискует разориться, если он не имеет возможности осуществить валютную защиту (hedging). Отсутствие подобного инструмента неизбежно привело бы к снижению эффективности мировой экономики.

Поскольку спрос и предложение на ту или иную валюту со стороны импортёров и экспортёров может различаться во времени, на рынке существуют так называемые агенты или посредники (forex dealers), обычно в лице крупных банков или брокерских контор, которые сглаживают временные изменения рынка, вызванные чрезмерным спросом или чрезмерным предложением на ту или иную валюту. Поскольку подобная деятельность сопряжена с рисками, вышеназванные агенты готовы её осуществлять исключительно за вознаграждение. Таким образом, клиент, обращающийся к их услугам, заведомо и по определению находится в менее выгодном положении, заключаая сделку с одним из таких агентов. Подобное «менее выгодное положение» является по сути дела платой клиента за оказанную ему услугу по переносу валютного риска с клиента на агента. Идентичное перераспределение рисков происходит, например, в страховом бизнесе. Заключая сделку со страховой компанией по страхованию, к примеру, имущества, клиент также находится в «менее выгодном положении», чем страховая компания, поскольку оплачивает страховую премию, которая в среднем покрывает не только выплаты по наступлению страхового случая, но и расходы страховой компании (заработная плата сотрудников, аренда офиса и т. д.), а также её прибыль. В данном случае, как и в случае услуги валютного агента, клиент платит страховой компании за то, что она берёт на себя риски, которые до этого нес сам клиент.

Способ взимания платы за услуги в страховом и бизнесе по обмену ва-

люют немного различаться. Если в страховом бизнесе оплата происходит через взимание с клиента страховых премий в абсолютном размере (например, ежемесячная оплата в размере 1000 леев), то в бизнесе по обмену валют оплаты происходит через применение разницы курсов покупки и продажи (bid-ask spread), то есть клиент всегда покупает немного дороже, а продаёт немного дешевле рыночной цены. Данное различие в способах оплаты вызвано тем, что в отличие от страхового бизнеса, где личность клиента известна страховщику, а личность страховщика известна клиенту, в обменно-валютном бизнесе клиент и агент находятся в постоянном процессе перераспределения валютного риска, а значит, постоянно меняются. В обменно-валютном бизнесе плата за услуги определяется в относительном размере и находится обычно в пределах 0,005-0,030% от суммы сделки. Так, к примеру, застраховать валютный риск размером 1 млн леев можно, заплатив за валюту цену, превышающую рыночную цену на 50-300 леев.

Поскольку валютный рынок не предполагает наличие корреспондентских счетов между конечным покупателем и продавцом, а также в силу его высочайшей ликвидности, предельно просто стать участником данного рынка. Как покупатель, так и продавец не обмениваются между собой валюту всего объёма сделки, а лишь выплачивают друг другу разницу курсов. Поскольку скорость изменения курсов валют ограничена, гарантий в размере 1-3% от объёма сделки бывает зачастую вполне достаточно для того, чтобы позволить валютному агенту «чувствовать себя спокойно» в отношении способности клиента оплатить курсовую разницу. Это создаёт дополнительные удобства для экспортёров и импортёров, а также для всех других участников, желающих застраховаться от валютного риска. С другой стороны, подобная ситуация создаёт опасную лёгкость для тех, кто по тем или иным причинам желает играть на курсах валют. Напомним, гарантии размером 10-30 тыс. леев позволяют совершить сделку размером 1 млн леев. Поскольку валютный рынок очень динамичен, подобные игроки зачастую относятся к нему как к виду Казино, совершая ежедневно большое количество подобных сделок. Каждая такая сделка производится по цене,

которая на 50-300 леев отличается от рыночной цены, что по сути дела является комиссией валютного агента. Если предположить, что у подобного игрока нет каких-либо особых способностей предвидеть поведение рынка, он, в соответствии с теорией вероятностей, будет ежедневно терять в среднем сумму, равную размерам комиссии валютного агента.

По статистике, вероятность покрытия комиссионных расходов удачливым выбором направления движения рынка существует, но она стремится к нулю при увеличении количества повторений сделки. Смоделируем пример. Предположим, что:

- «игрок» случайно выбирает направление движения рынка,
- существуют только два одинаково вероятных исхода игры – выигрыш в размере 50 условных единиц и проигрыш в размере 50 условных единиц,
- каждое повторение игры сопряжено с необходимостью оплатить комиссионный сбор в размере одной условной единицы при открытии сделки и одной условной единицы при закрытии сделки. Итого 2 условные единицы за каждую сделку.

При данном условии задачи статистическая вероятность того, что «игрок» окажется в суммарном выигрыше после определённого количества повторений игры, распределяется следующим образом:

- 48% вероятность суммарного выигрыша после 1 повторения игры ($Z=0,08$),
- 40,1% вероятность суммарного выигрыша после 10 повторений игры ($Z=0,253$),
- 21,2% вероятность суммарного выигрыша после 100 повторений игры ($Z=0,8$),
- 3,7% вероятность суммарного выигрыша после 500 повторений игры ($Z=1,789$),
- 0,57% вероятность суммарного выигрыша после 1000 повторений игры ($Z=2,529$).

Очевидно, что подобное статистическое распределение результатов рано или поздно приведёт такого игрока к потерям гарантий, находящихся на счету валютного агента. Подобное поведение зачастую является выбором игрока, сделанным по неведению, но обходится ему исключительно дорого.

Итак, чем же всё-таки является рынок Forex – Инвестицией, Страхованием или видом Казино? Возможно, все три ответа верны. Я бы сравнил этот финансовый инструмент – искусные руки построят им дом, а растяпа оттяпает себе руку.

Черныш Роман Юрьевич,
CFA, MBA, М. Эс.,
профессиональный
инвестиционный менеджер
и финансовый консультант
на сайте www.findir.md

Закон об акционерных обществах приведен в соответствие с евростандартами

Парламент принял во втором чтении поправки к Закону об акционерных обществах, приведя его к европейским стандартам.

Как передает «ИНФОТАГ» со ссылкой на пресс-службу Парламента, изменения предусматривают консолидацию прав акционеров, в том числе при созыве и проведении общих собраний, а также в отношении реализации прав акционеров с использованием электронных средств.

У акционеров будет право неограниченно задавать вопросы и представлять проекты решения, а также вносить любое количество пунктов в повестку дня общего собрания при условии, что каждый пункт сопровождается обоснованием. Изменения устанавливают обязанность общества отвечать в установленные законом сроки на вопросы, поставленные акционерами на общем собрании.

В то же время закон будет дополняться аспектами, касающимися представительства акционеров, устанавливая правила о процедурах назначения и уведомления представителя, а также осуществления голосования по представлению. В этом контексте одно лицо может представлять одного или нескольких акционеров, число которых не может быть ограничено.

Новые правила исключают ограничение, согласно которому лица, ответственные за деятельность АО, за исключением членов совета, не могут быть представителями акционера.

Закон дополнен некоторыми положениями, касающимися обязательной информации, которая должна быть включена в договор с компанией, и статуса АО. Новые положения устанавливают постепенное увеличение минимального размера акционерного капитала с 20 тыс. леев (\$1,14 тыс.) до 600 тыс. леев (\$34,30 тыс.) в 2022 г.

Закон вступит в силу 1 января 2021 г. До этого времени АО будут приводить свои уставы в соответствие с новыми положениями закона.

Минсельхоз разрабатывает законопроект по регулированию страховой деятельности в отрасли

Специалисты Министерства сельского хозяйства, регионального развития и окружающей среды завершают разработку законопроекта, направленного на регулирование страховой деятельности в сельском хозяйстве. Об этом сообщил министр Ион Пержу на совещании о механизме страхования в отрасли, которое провел премьер-министр Ион Кику.

Согласно сообщению пресс-службы Правительства, цитируемому агентством «ИНФОТАГ», участники встречи выразили неудовлетворение существующим механизмом страхования фермеров, действующей нормативной базой и практикой страхования рисков в сельском хозяйстве.

Министр предложил стимулировать фермеров активнее прибегать к страхованию за счет предоставления средств на эти цели из фонда субсидирования.

Премьер попросил ответственных лиц доработать законопроект и представить дорожную карту для его реализации.

Справка «ИНФОТАГ»: В 2020 г. из-за бесснежной теплой зимы и отсутствия осадков запасы влаги в почве минимальны, что создает, по мнению специалистов, угрозы будущего урожая.

ИНФОТАГ

Туристические агентства не будут обязаны страховать туристов и предоставлять туристические ваучеры

Соответствующие поправки в Закон об организации и осуществлении туристической деятельности в Молдове Правительство утвердило на заседании на прошлой неделе.

Исключение обязанности туроператора или агентства по туризму выдавать страховку предоставит потребителям туристических услуг свободу выбора поставщика и перечня страховых услуг. В настоящее время страхование туристов на период туристической поездки является обязательным и осуществляется компаниями индустрии туризма путем заключения договоров со страховыми компаниями, уполномоченными заниматься этим видом страхования. Все затраты по страхованию включаются в стоимость пакета туристических услуг.

В то же время, согласно принятым изменениям, туристические компании не будут обязаны предоставлять туристический ваучер – сопроводительный документ туриста, экскурсанта (группы туристов, экскурсантов), который подтверждает программу пребывания или экскурсионного обслуживания и произведение оплаты за указанными в нем услуги. Также упрощено требование об использовании утвержденного образца туристического контракта. Это предоставит туркомпаниям возможность диверсифицировать содержание контракта, в зависимости от их договоренностей с экономическими агентами-партнерами. При этом в контракте необходимо будет соблюдать обязательства, предусмотренные Гражданским кодексом Молдовы.

Еще одно новшество – из закона исключено требование о том, что в индустрии туризма могут работать дипломированные специалисты, выпускники высших или средних специальных учебных заведений со специализацией в сфере туризма, на основании соответствующего диплома, в течение трех лет после окончания учебы с последующим повышением профессиональной квалификации один раз в три года, а также требование о наличии стажа работы в туристической отрасли не менее двух лет. Это упростит условия деятельности в сфере туризма.

InfoMarket